

ВЪНШНАТА ТЪРГОВИЯ НА БЪЛГАРИЯ СЪС СТРАНИТЕ ОТ БАЛКАНСКИЯ РЕГИОН В ПЕРИОДА НА ПРЕХОДА

Разгледан е външнотърговският стокообмен на България със страните от балканския регион, които не са членки на ЕС, за периода 1992 – 2008 г. Посочени са главните причини за неговото състояние. Определени са водещите отрасли и групи стоки в стокообмена и са изведени основните тенденции в износа и вноса. Оценен е ефектът от сключените споразумения за свободна търговия. За информационното осигуряване на анализа на стокообмена са използвани създадените от автора статистически времеви редове на отраслово ниво по КОНС'86 (за периода 1986-2006 г.) и по групи стоки на Хармонизираната система (за периода 1992-2008 г.).
JEL: F13; F14

Въведение

Във външнотърговския стокообмен (ВТС) на България след 1989 г. настъпват големи промени, които се изразяват в:

- загубване на пазари с близо 40-годишна традиция, в т.ч. по линия на членството на страната в СИВ.²
- преориентация към нови пазари на базата на сключените споразумения за свободна търговия (ССТ) през периода 1993-2004 г.
- голям първоначален срив на стокообмена – и на износа, и на вноса.
- високи темпове на растеж на вноса пред износа и реализиране на много голямо отрицателно салдо.

¹ Александър Тасев е доц. д-р в Института за икономически изследвания при БАН, секция „Икономика на фирмата“, тел: 02-8104040.

² Съвет за икономическа взаимопомощ, съществувал в Източна Европа до 1990 г.

Общото състояние на ВТС на България е функция както от определени политико-икономически фактори, така и от състоянието на стокообмена по регионални общности и страни (Тасев, Ал., 2007, с. 149-177).

В изследването са включени онези страни от балканския регион (БР), които не са членки на ЕС. Отделено е внимание на Турция, Македония, Сърбия и Черна гора, с които България има най-големи стокообмени в региона. След разпадането на Югославия Сърбия и Черна Гора са заедно до 2006 г. и по тази причина статистически стокообменът с тях се отчита общо. За целия изследван период външнотърговският ни стокообмен с Черна Гора е пренебрежимо малък.

До 2004 г. вкл. търговията на нашата страна с останалите държави от БР – Албания, Босна и Херцеговина и Хърватия, е незначителна. През периода 2002-2004 г. влизат в сила сключените от България ССТ с трите страни. На тази база през следващите години има известно активизиране на стокообмена, което пиково не надминава 12% от общия за региона. За 2007 и 2008 г. се наблюдава относителен спад, като износьт ни към тях е под 10% от общия, а вносьт – под 5%.

Преди 1991 г. външната търговия на България със страните от БР е нищожна по обем – около 1 % от общия. След политическите промени в Източна Европа, стокообменът с тези държави започва бързо да се развива.

След 1991 г. българската външната търговия се отваря и за страните от ЕС и останалия свят за сметка на бързото ограничаване на традиционните ни пазари по линия на членството в СИВ. Като резултат, след върховете за износа 1986 и 1988 г. следва бърз срив и най-ниско равнище на износа за 1991 г. – 52.4% спрямо 1988 г. През 1992-2008 г. започва почти непрекъснато увеличаване на износа, което след 2000 г. е устойчиво и с високи темпове на растеж – средногодишно над 20%. В същото време вносьт непрекъснато изпреварва износа, като тази тенденция нараства силно след 2000 г. За 2008 г. отрицателното търговско салдо достига близо 15 млрд. дол.

Погледнато по регионални пазари, отрицателното търговско салдо преобладава. Салдото е значимо положително единствено със страните от БР и в далеч по-малка степен с арабските страни. *Голямото отрицателно търговско салдо с държавите от другите регионални общности като ЕС, ЕАСТ, ЦЕФТА, ОНД³ и останалия свят е свързано най-вече с отварянето на българската икономика, без тя да бъде подготвена чрез навременна структурна реформа и приватизация със стратегически инвеститори (Тасев, Ал., 2011).*

Следователно непрекъснатото нарастване на положително търговско салдо с определена съвкупност от държави представлява сериозен интерес за

³ Съкращенията са дадени в таблица 21.

анализ и извеждане на насоки за насърчаване и развитие на такава тенденция.

Основна цел на изследването е да се изготви адекватна картина на стокообмена със страните от БР за периода 1992-2008 г. и на тази база да се определят основните причини за състоянието му. Въз основа на направените изводи да се дадат насоки за продължаващо развитие на положителната тенденция на търговското салдо. В процеса на постигане на поставената цел са получени резултати относно следните въпроси:

- Кои са водещите отрасли и групи стоки в стокообмена.
- Какви са резултатите от сключените ССТ със страните от БР.

Информационно осигуряване

За постигане на целта при анализа се ползва информационна база, създадена от автора, във връзка с изследване на външнотърговския стокообмен на България през 1986-2006 г., с акцентирание върху съпътстващите през същия период политико-икономически фактори.

Хармонизирането на националната статистика от 1992 г. с тази на ЕС прекъсва съпоставимостта в статистическите времеви редове на външната търговия преди и след 1991 г. по отношение физическия обем и съдържанието на стоковите позиции.

Създадените от автора съпоставими статистически времеви редове са на ниво отраслова структура по Класификатора на отраслите на народното стопанство от 1986 г. (КОНС'86) за периода 1986-2006 г. (Тасев, Ал., 2011). Индексите на физическите обеми на ВТС са коригирани със средногодишната инфлация на долара и девалвацията му спрямо еврото. Направена е оценка в USD на стокообмена за периода 1986-1991 г. (Тасев, Ал., 2011, с. 42-67).

Статистиката на външната търговия по КОНС'86 е поддържана от НСИ до 1996 г. вкл. като единствена еднозначна връзка между стоковите позиции преди и след 1991 г. По отношение на възможността за пълноценен анализ чрез съдържащата се стокова структура в отраслите по КОНС'86 може да се добави следното – позициите на отрасловата структура на ВТС обхващат основните отрасли промишленост и селско стопанство и техните най-важни подотрасли. Общият брой на позициите, които НСИ отчита в износа, е 25, а във вноса – 20. В тези позиции е агрегиран целият стокообмен.⁴ Във връзка с прецизността и конкретността на едно изследване допълнително по КОНС'86 са дезагрегирани най-важните отрасли. Отделно е изведена стокова информация за някои производства, непубликувана преди 1992 г. Като

⁴ Вж. отрасловата структура на стокообмена на България в годишниците на НСИ от 1987 до 1997 г.

резултат разработените таблици на стокообмена по КОНС'86 съдържат по 52 позиции в износа и във вноса. *Този статистически подход е мултиплициран по отношение на стокообмена на България по регионални общности и съвкупности от страни.* Допълнително в информационната база данни са включени водещите промишлени и селскостопански групи от стоки на четвърто ниво на Хармонизираната система (ХС). На получените резултати е дадена положителна оценка с писмо на НСИ № 33-00-55 от 18.06.2008 г.

В частност за конкретното изследване на ВТС на България със страните от БР се ползват статистическите времеви редове на отраслово ниво по КОНС '86 за периода 1986-2006 г. и по групи стоки на Хармонизираната система за 1992-2008 г.

Външнотърговският стокообмен на България със страните от БР е функция както от възможностите на съответните отрасли икономики, така и от степента на отвореността им по отношение на търговията. Степента на отвореност се регламентира от сключените ССТ и статута на тези държави в търговията с ЕС. Поради тези причини, преди да започнем анализа на ВТС със страните от БР, ще идентифицираме периодите, свързани с влизането в сила на съответните ССТ и търговския им статут с ЕС.

През 1963 г. Турция подписва Европейското споразумение за асоцииране (ЕСА) с по-близка цел – митнически съюз с ЕС, която през 1995 г. е реализирана. Турция има двупосочно нулеви мита за промишлените стоки и квоти за селскостопанските стоки. Спрямо трети страни може да провежда преференциална митническа политика. България достига същите параметри на статута си спрямо ЕС от 01.01.2002 г.

Подписаното ССТ между България и Турция, което влиза в сила от 01.01.1999 г., осигурява равнопоставени преференциални условия за търговия между двете държави и това дава тласък (скок) на стокообмена. От 01.01.2002 г. промишлените стоки са двупосочно с нулеви мита. С присъединяването на България към ЕС след 01.01.2007 г. ССТ се денонсира. Влизат в сила митническите преференции, които Турция има със страните-членки на ЕС. В известна истепен тя получава митническо предимство спрямо България, тъй като отпадат някои тарифни ограничения от денонсираното ССТ, защитаващи българските производители, най-вече на селскостопански продукти.

През 2000 г. с цел подпомагане на икономиките на страните от Западните Балкани и асоциирането им ЕС предоставя автономни тарифни преференции.

През 2004 г. Македония подписва с ЕС Споразумение за стабилизация и асоцииране (ССА), което влиза в сила от 01.03.2004 г. и ползва асиметрична

митническа преференция спрямо страните от ЕС. Статутът ѝ е подобен на този на България през периода 1993-2002 г.⁵

Сключеното ССТ между България и Македония, влязло в сила от 01.01.2000 г., създава митническа равнопоставеност, която защитава интересите на производителите и в двете страни и насърчава стокообмена. От 01.01.2005 г. промишлените стоки са двупосочно с нулеви мита. С денонсирането на това ССТ от 01.01.2007 г. Македония получава известно тарифно преимущество, т.е. започва да действа асиметричната митническа преференция на Македония със страните-членки на ЕС.

Сърбия и Черна Гора и България сключват ССТ, което влиза в сила от 01.01.2004 г. То регламентира митническа равнопоставеност, която защитава интересите на производителите и в двете страни и насърчава стокообмена. Двупосочно промишлените стоки са с нулеви мита от 01.01.2007 г., което съвпада с денонсирането на ССТ. След тази дата влизат в сила митническите преференции на ЕС за Западните Балкани от 2000 г.

Регламентирането на търговията на България с останалите страни от БР съгласно сключените ССТ е, както следва: двупосочно промишлените стоки са с нулеви мита с Хърватия от 01.01.2004 г. (междувременно става член на ЦЕФТА), Босна и Херцеговина от 01.01.2005 г. и с Албания от 01.01.2007 г., което съвпада с денонсирането на споразуменията за свободна търговия с тези държави. След тази дата за последните две страни влизат в сила митническите преференции на ЕС за Западните Балкани от 2000 г., а за Хърватия – търговският ѝ статут спрямо ЕС като страна, подписала ССА, което е влязло в сила от 01.05.2004 г.

На основание краткия обзор на сключените ССТ на България със страните от БР и техния търговски статут с ЕС могат да се направят следните обобщения:

1. През периода 1992-1999 г. търговията на България със страните от БР до голяма степен е тарифно ограничена.
2. През 2000-2008 г. сключените ССТ и търговският статут на тези държави с ЕС водят до голямо отваряне по отношение на търговията.
3. През 2002-2008 г. България има със страните от БР предимно двупосочно нулеви мита на промишлените стоки с изключение на Албания, Сърбия и Черна гора и предимно квотен принцип за селскостопанските стоки. След 1.01. 2007 г. стокообменът със страните от БР се предопределя от търговския им статут с ЕС.

⁵ През 1993 г. България подписва ЕСА и асиметричните митнически преференции приключват на 01.01.2002 г., когато нулевите мита на промишлените стоки влизат в сила двупосочно.

Допълнително има политически аспекти, които значително са повлияли на стокообмена със Сърбия и Черна Гора и Македония. Това са наложените ограничения за търговия със Сърбия и Черна Гора – югоембаргото за периода 1993-1995 г. и ембаргото през 1998-1999 г.

В заключение определяме два основни подпериода за анализ на ВТС на България със страните от БР:

- 1992-1998 г. – търговия, предопределена от значителни митнически тарифни ограничения;
- 1999-2008 г. – търговия, предопределена от ССТ и търговския статут на страните от БР с ЕС.

1. Общи показатели на ВТС на България със страните от БР, 1992-2008 г.

За периода 1992-1998 г.:

През този период относителният дял на износа варира между 14 и 21% от общия за България и ръстът на физическия обем достига пик през 1995 г. от 129% спрямо 1992 г.

От 1997 г. има силен спад на износа на 90.1%, който достига 70.8% за 1998 г. спрямо 1992 г., а относителният дял пада съответно на 15 и 14%.

През периода 1992-1998 г. относителният дял на вноса варира между 3.7 и 5.4% и достига пик на физическия обем от 140.7% за 1995 г. спрямо 1992 г.

След 1995 г. вносът бележи спад и достига 84.7% за 1997 г. и относителен дял 3.7%. През 1998 г. той почти възстановява нивото на физическия обем от 1992 г.

Външнотърговското салдо е положително. За 1992 г. стойността му е 537.5 млн. дол. За целия период с изключение на 1998 г., когато пада на 372.7 млн. дол., то е равно или по-високо от това за 1992 г. В пиковата за стокообмена 1995 г. търговското салдо е най-голямо, в размер на 723.3 млн. дол.

През периода 1992-1996 г. износът за Македония е водещ за БР и сумарно е значително по-висок от този за Турция, като за 1994 и 1995 г. достига над 400 млн. дол. годишно. Този факт се обяснява с политическото положение в западната част на БР и либералното отношение на някои правителствени органи в България към международното търговско ембарго, наложено във връзка с това. Очевидно през 1997 и 1998 г. това отношение е прекратено, за което сочи и резкият спад на ВТС и съответно на търговското салдо.

За периода 1999-2008 г.:

През периода 1999-2006 г. се наблюдават следните тенденции във ВТС:

За 1999 г. физическият обем на износа нараства с близо 3% спрямо 1998 г. и достига 15.1% относителен дял от общия за България.

За 2000 г. физическият обем на износа достига пик от 120.7% спрямо 1992 г. и 21.6% относителен дял, а за 2001 г. бележи спад под физическия обем за 1992 г.

От 2002 г. износът започва непрекъснато повишение от 102.6% и достига 332.7% за 2006 г. с относителен дял 21.6%.

В същото време физическият обем на вноса започва от 2000 г. със сериозен ръст от 119.7% спрямо 1992 г., след което бележи непрекъснато силно увеличение и достига 579.2% за 2006 г. и относителен дял 8.1%.

Търговското салдо е непрекъснато положително. От 401 млн. дол. за 1999 г. то достига 1375.5 млн. дол. за 2006 г.

Денонсирането на сключените ССТ със страните от БР от 01.01.2007 г. не променя възходящата тенденция в стокообмена с тях. За 2007 г. износът нараства с 432.5 млн. дол. и достига 3666.5 млн. дол., а вносът съответно с 1012.9 млн. дол. и достига 2871.4 млн. дол. Търговското салдо е 795.1 млн. дол. и е с 580.4 млн. дол. по-малко спрямо 2006 г. Тенденцията за 2008 г. се запазва, като износът достига 4016.6 млн. дол., а вносът – 2967.7 млн. дол. Търговското салдо е 1048.9 млн. дол. и е с 326.4 млн. дол. по-малко спрямо 2006 г. Определено за двете години има значителен спад на салдото спрямо върховата 2006 г. – съответно до 57.8 и 76.2% (вж. Приложение – фиг. 1 и табл. 1).

Преди да започнем да правим заключения относно ВТС със страните от БР на базата на общите показатели на стоковата структура, трябва да добавим следните важни факти, отнасящи се до стокообмена със Сърбия и Черна гора, Македония, Турция и останалите държави, тъй като в противен случай коректността им може значително да пострада.

През периода 1999-2000 г., освен че влизат в сила ССТ с Турция и Македония, **започва висок ръст на износа към Сърбия и Черна гора**, който достига 162 млн. дол. за 1999 г. и повишаване на физическия обем от 168.8% спрямо 1998 г. През следващите години и след влизането в сила на ССТ от 01.01.2004 г., спрямо 1999 г. износът има непрекъснат ръст и достига 579.3 млн. дол. за 2006 г. В същото време до 2005 г. вкл., вносът остава нисък – под 90 млн. дол. годишно. Търговското салдо е положително и се движи между 145 и 370 млн. дол. След денонсирането на ССТ от 01.01.2007 г. стокообменът нараства силно и за същата година износът достига 872.6 млн. дол., а вносът – 241.2 млн. дол.

Търговското салдо е 631.4 млн. дол. През 2008 г. износът е на стойност 1088.6 млн. дол., вносът – 287.9 млн. дол., а търговското салдо е 800.7 млн. дол.

След влизането в сила от 01.01.2000 г. на ССТ с Македония се наблюдават следните тенденции във ВТС между двете страни по отношение на 1998 г.:

През периода 2000-2006 г. износът бележи почти непрекъснат ръст и достига за 2006 г. 269% спрямо 1999 г. и относителен дял 10.2% от общия за БР. Вносът до 2003 г. спада, а след това нараства на 618% за 2006 г. спрямо 1999 г., с относителен дял 9.4%. Търговското салдо е положително и непрекъснато се повишава – от 80.8 млн. дол. за 1999 г. до 154.4 млн. дол. за 2006 г. След денонсирането на ССТ от 01.01.2007 г. се наблюдава силна тенденция към нарастване на стокообмена между двете страни и за същата година износът достига 388.6 млн. дол., а вносът – 387.6 млн. дол. Търговското салдо рязко намалява до 1 млн. дол.

През 2008 г. тенденцията се запазва, износът е на стойност 518.2 млн. дол., а вносът – 427.3 млн. дол. Търговското салдо се повишава до 90.9 млн. дол.

През периода 1992-2008 г. се наблюдават следните тенденции във ВТС на България с Турция:

За периода 1992-1998 г.:

От 1992 до 1997 г. износът, макар и с известни колебания, нараства и физическият му обем достига пик за 1997 г. от 156.6% спрямо 1992 г. За 1998 г. има рязък спад на 118% спрямо 1992 г., а относителния дял е 58% от общия за БР.

Високият износ за 1997 г. се дължи преди всичко на включването през тази година в експортната структура на “електрическата енергия”. Резкият спад на физическия обем на износа за 1998 г. се дължи на значително намаления износ на водещите експортни стоки за Турция като нерафинирана мед, нефтопродукти и азотни торове, въпреки увеличението износ на електроенергия спрямо предходната година.

Вносът за същия период с малки колебания бележи непрекъснат ръст и достига за 1998 г. 158% спрямо 1992 г. и относителен дял 61% от общия за БР.

През 1992-1998 г. търговското салдо е непрекъснато положително и варира от 119.2 млн. дол. за 1994 г. до 340.6 млн. дол. за пиковата в износа 1997 г. За 1992 г. отношението износ/внос е 3.7:1, след което до 1997 г. нараства и достига 4.3:1, а за 1998 г. рязко спада на 2.6:1, което е свързано най-вече с активирания приватизационен процес в България.

За периода 1999-2008 г.:

През този период Турция е основен търговски партньор на България сред страните от БР. През последните години българският износ е над 50%, а вносът от Турция – над 70% от общите за региона.

След влизането в сила от 01.01.1999 г. на ССТ с Турция за същата година в динамиката на износа не се наблюдават положителни тенденции, а обратно – тенденцията към спад от 1998 продължава и за 1999 г. – физическият обем е 83% спрямо 1998 г. Основна причина за този срив в експорта е прекъсването на износа на ел. ток, който се възстановява чак през 2003 г., и намаляването на обемите на част от стоките в экспортната листа за Турция, свързано с приватизационния процес.

От 2000 г. физическият обем на износа започва непрекъснато повишаване и спрямо 1992 г. достига 516% за 2006 г. и относителен дял 53.6% от общия за БР.

Вносът от Турция за 1999 г. значително нараства спрямо 1998 г. и достига 200.8% спрямо 1992 г. и относителен дял 78.3% от общия за БР. От 1999 до 2006 г. физическият му обем непрекъснато се увеличава с високи годишни темпове и спрямо 1992 г. достига 1201.7% за 2006 г. и относителен дял 74.1% от общия за БР.

През периода 1999-2006 г. търговското салдо остава положително. От 278.4 млн. дол. за 2000 г. то пада на 21.5 млн. дол. за 2003 г. Средногодишната стойност за 2001-2005 г. е 109.8 млн. дол., а за целия период 1999-2006 г. – 163.5 млн. дол. За предходния период 1992-1998 г. средногодишната стойност на търговското салдо е 236.3 млн. дол. След влизането в сила на ССТ България губи средногодишно през 2000-2005 г. 126.5 млн. дол., а за целия период след 1998 г. – средногодишно над 70 млн. дол.

През 2006 г. съотношението износ/внос от 3.7:1 за 1992 г. се понижава на 1.26:1. Независимо от влошеното съотношение износ/внос търговското салдо за 2006 г. достига своя пик за този период – 359 млн. дол. След денонсирането на ССТ от 01.01.2007 г. нарастването на стокообмена се засилва и данните показват развитие на отрицателна тенденция по отношение на търговското салдо. За 2007 г. износът е 2122.9 млн. дол., а вносът – 2096.1 млн. дол. Търговското салдо рязко пада на 26.8 млн. дол. През следващата 2008 г. износът е 2028.4 млн. дол., вносът – 2118.9 млн. дол. и *търговското салдо е отрицателно на стойност 90.5 млн. дол.*

Активирането на търговията на България с останалите страни от БР след 2004 г. достига своя пик през 2006 г., когато положителното търговско салдо спрямо тях нараства до 492.7 млн. дол. След 01.01.2007 г. има силен спад на износа при запазване на близки стойности на вноса. В резултат салдото намалява в пъти за последните две години и съответните стойности са 132.1 млн. дол. и 248 млн. дол.

Констатираните факти и тенденции по отношение на общите показатели на ВТС със страните от БР през периода 1992-2008 г. се дължат на следните по-важни причини:

- През този период ВТС на България разглежданите държави е на база тарифни митнически ограничения. Българската митническа политика е ограничавала вноса, а износът е зависел от потенциала на българските производства и търсенето на тяхната продукция в тези страни. Показателно е, че средногодишното търговско салдо в размер на 568.8 млн. дол. за седемте години от 1992 до 1998 г. е равно на средногодишното салдо за следващите седем години. Основна причина за този парадоксален търговски резултат е нарушаването на югоембаргото от страна на българските износители през периода 1993-1995 г., когато експортът достига пик на стойност 1017.0 млн. дол., а салдото е 723.3 млн. дол.*
- Значителният спад на ВТС през 1997 и 1999 г. със страните от БР се дължи предимно на рязкото понижение на износа за Македония и Сърбия и Черна гора и на приватизационния процес през тези години.*
- През 1999-2006 г. действат ССТ със страните от БР и те довеждат до скок в стокообмена. През първите години от 1999 до 2002 г. има известни колебания в ръста на износа, които се дължат на приватизационния процес (1997-2000 г.) и времето за активиране на българските производства след това. В същото време от самото начало вносът има устойчив растеж. Като краен резултат от 2003 до 2006 г. се наблюдава устойчив растеж на търговското салдо. Може да се приеме, че сключените ССТ със страните от БР като цяло оказват значителен положителен ефект върху българската търговия с тях.*
- От постигнатите общи параметри на ВТС със страните от БР през 1999-2006 г. може да се твърди, че влезлите в сила ССТ не са допринесли за достатъчно бърз ръст на експорта спрямо импорта, което предопределя значителния спад на размера на търговското салдо спрямо предходния период. Това се потвърждава и от факта, че съотношението износ/внос от 3.8:1 за 1992 г., което за целия период до 1999 г. е над 3:1, не може да бъде възстановено през 1999-2006 г., като за 2006 г. то е 1.74:1.*
- След денонсирането на ССТ със страните от БР от 01.01.2007 г., се наблюдава запазване на тенденциите в стокообмена, но с известно предимство в темпа на растеж на вноса. Този резултат потвърждава, че търговските статутни на страните от БР с ЕС почти не променят отвореността на търговията с България след 01.01.2007 г. Темпът на растеж на вноса и същественният спад на търговското салдо спрямо 2006-2007 г. до 57.8% и 2008 г. до 76.2% показват известна тенденция към митническо преференциално предимство след тази дата на страните от БР спрямо България, най-вече на Турция и Македония.*

- Конкретно по държави, сключените ССТ и търговският им статут с ЕС предопределят тенденциите в стокообмена на България с тях:

➤ **Турция.** ССТ увеличава значително стокообмена, но дава предимство на турските износители и салдото започва да намалява. Безспорно през периода 1999-2006 г. има значителен ръст на износа. Но сравнен с индекса на вноса, той е в пъти по-малък. Търговското салдо средногодишно се е понижило над 1.5 пъти спрямо периода преди влизането в сила на ССТ. След 01.01.2007 г. търговският статут на Турция с ЕС допълнително подсилва тази тенденция и търговското салдо се обръща в отрицателно. Очевидно е, че при почти пълната либерализация на търговията между двете страни водеща роля за отрицателната тенденция на търговското салдо има по-високият потенциал на турската отраслова икономика.

➤ **Македония.** ССТ увеличава значително стокообмена, като насърчава българските износители, което се вижда от ръста на положителното търговско салдо. След 01.01.2007 г., търговският статут на Македония с ЕС съдейства за значително нарастване на стокообмена, като осигурява преференциални митнически тарифи за македонските износители, което се вижда от ръста на износа и вноса и относително намаленото търговско салдо.

➤ **Сърбия и Черна Гора.** Негативната тенденция на търговското салдо с Турция се компенсира до известна степен от нарастналия износ и малкия внос със Сърбия и Черна гора. Споразумението за свободна търговия дава тласък на търговията с двете страни и особено на износа на България към тях. След 01.01.2007 г., в търговските отношения с двете страни влизат автономните тарифни преференции на ЕС в търговията с държавите от Западните Балкани. Тези отношения са благоприятни за българските износители и търговското салдо достига близо 80% от стойността на общото салдо със страните от БР за 2007 и 2008 г.

Очевидно, успешната търговия със Сърбия и Черна Гора, при която няма ССТ, защитаващо двупосочно интересите на производителите, е основният фактор за голямото положително търговско салдо със страните от БР. очевидно е също, че от момента, в който падат ССТ на България с Турция и Македония, отпадат и защитните мерки за българските производители и при силно либерализирания режим на търговия с двете държави общото търговско салдо силно намалява и клони към нула.

➤ **Останалите три страни от БР.** Сключените споразумения за свободна търговия увеличават значително стокообмена и положителното търговско салдо след 2004 г. От 01.01.2007 г. търговският статут на тези страни с ЕС действа негативно на българския износ към тях, запазва тенденцията за ръст на вноса и

търговското салдо намалява в пъти за последните две години. В същото време вносът от Хърватия нараства на 158.2% спрямо 2006 г. Общият стокообмен с трите страни е под 8% от този за целия регион. Към 2008 г. тези държави продължават да са извън групата на традиционните и значими търговски партньори на България.

2. Водещи отрасли и групи стоки във ВТС 1992-2006 г.

Разглеждането на стокообмена по отрасли и групи стоки дава възможност за по-прецизен анализ и съответни изводи относно експортната и импортната структури. Съпоставянето им за годините 1992 и 2006 г. позволява да се оценят тенденциите в експортното развитие на отраслите и производствата по групи стоки.

Износ

Отраслите, които се разглеждат, са с относителен дял, по-голям или равен на 1% от общия експорт към страните от БР.

Сумарно водещите отрасли в износа имат относителен дял за 1992 г. 94.9% и за 2006 г. 97.3%.

Отрасълът⁶ ХКП е и остава с най-значим дял – почти три пъти по-висок от следващия го. Ако към него добавим отраслите с дял, по-голям или равен на 4% и положителен ръст спрямо 1992 г., а именно ЧМР, ММСпл, ОлЦК, ММП, ХВП и ЕТ, се получава, че те формират 85.3% от общия износ за 2006 г. срещу 77.3% за 1992 г. *Може да се приеме, че тези отрасли са основно водещи в износа към 2006 г.*

Въведените нулеви мита в износа на промишлени стоки за Турция и Македония от 01.01.2002 г. допълнително стимулират ръста на износа за отраслите ЧМР, ЕЕП, ДДП, ЦХП, ШП, ТТП, СПФП и ММП, но с изключение на ЧМР и ММП останалите имат малки дялове. Очевидно е, че за периода 1992-2006 г. няма съществена промяна във водещите експортни отрасли – ХКП и ЧМР запазват водещи позиции и след тях на преден план излизат ММСпл и ОлЦК за сметка на ХВП (вж. Приложение – табл. 2).

Водещи групи стоки в износа през 1992-2006 г.:

- *Водещи селскостопански стоки са:* слънчогледово семе, захар, слънчогледово масло, цигари, сирена, брашно от пшеница, пшеница, безалкохолни напитки, бисквити и сладкарски изделия и т.н.

Относителният дял на цигарите рязко спада след 1998 г.. Пшеницата присъства често, а бисквитите и сладкарските изделия се появяват в експортната структура от 1997 г. и през последните години се налагат между

⁶ Съкращенията на имената на отраслите и други съкращения са дадени на табл. 21.

ведещите стоки. Сумарният дял на водещите 25 стоки е над 10% за периода 1992-1996 г. и под 10% през следващите години. Стойността им за 1992 г. е 128.2 млн. дол., а за 2006 г. – 166 млн. дол. (вж. Приложение – табл. 3 и 4).

- *Водещи промишлени стоки са:* нефтопродукти, рафинирана мед, нерафинирана мед, необработен цинк, желязо, масла, ел.ток, карбонати и перкарбонати, първични полипропилени и полиетилени, въглеродни производни, необработено олово, валцдрат, азотни торове, студено плосковалцовано желязо над 600 мм, железни отпадъци и т.н. Сумарният дял на водещите 25 стоки за 1992 г. е 49.2% на стойност 359.8 млн. дол. и за 2006 г. – 74.6%, или 1980.4 млн. дол. (вж. Приложение – табл. 3 и 4).

Направленият преглед на водещите отрасли и групи стоки в износа за страните от БР води до следните изводи:

- *Почти непроменената по състав група от водещи отрасли в експорта към страните от БР за периода 1992-2006 г. показва, че **структурната реформа в България като цяло е запазила предимно производства от преработвателната промишленост и такива с ниска добавена стойност.***
- *Експортната структура по групи стоки е в съответствие с водещите отрасли и няма съществена разлика между тях през разглеждания период. От гледна точка на предназначението на водещите групи стоки **експортната структура се състои предимно от суровини, материали, енергийни ресурси, полуфабрикати – стоки с ниска степен на преработка и такива с ниска добавена стойност.***

През 2007 и 2008 г. няма съществени промени в експортната структура на България към страните от БР по отношение на водещите отрасли и групи стоки (вж. Приложение – табл. 5).

Внос

Отраслите, които се разглеждат, са с относителен дял, по-голям или равен на 1% от общия внос от страните от БР.

Импортната структура по отрасли за периода 1992-2006 г. показва следните значими тенденции:

- Сумарният дял на отраслите, чиито стоки в по-голямата си част са с висока степен на преработка и висока добавена стойност, е близо 30%.
- Всички водещи отрасли с изключение на ХВП за 2006 г. имат изключително висок ръст на физическия обем на вноса спрямо 1992 г.
- След 01.01.2002 г. за повечето отрасли има почти два пъти увеличение на вноса. Това съвпада с тенденцията към силно нарастване на вноса от

Турция след въвеждането двупосочно на нулеви мита в стокообмена на промишлени стоки (вж. Приложение – табл. 6).

Водещи групи стоки във вноса 1992 – 2006 г.:

- *Водещи селскостопански стоки са:* citrusови плодове, зеленчукови консерви без оцет, соево масло, мая, домати – пресни и охладени, слънчогледово семе, през последните три години – бисквити и сладкарски изделия и т.н.

През периода 1992-2006 г. сумарният дял на водещите 25 стоки непрекъснато намалява и от 14.7% за 1992 г. спада на 3.2% за 2006 г., като рязкото намаляване започва след 01.01.1999 г. Стойността им от 28.5 млн. дол. за 1992 г. достига 52.6 млн. дол. за 2006 г. (вж. Приложение – табл. 7 и 8).

- *Водещи промишлени стоки са:* електропроводници, медни руди, телевизионни приемници, леки автомобили, автобуси, товарни автомобили, хладилни машини, алуминиеви пръти и профили, перилни препарати, памучни прежди, медни телове и т.н.

През периода 1992-2006 г. сумарният дял на вноса на водещите 25 стоки варира между 44 и 51%. Стойността им от 98 млн. дол. за 1992 г. достига 740 млн. дол. за 2006 г. (вж. Приложение – табл. 7 и 8).

Прегледът на водещите отрасли и групи стоки във вноса от страните на БР води до следните по-важни изводи:

- *По отношение на водещите отрасли във вноса е показателно, че за периода 1992-2006 г. отрасълът ММП е водещ с около 20% относителен дял. Неговите производства са предимно с висока добавена стойност и това осигурява определено предимство на импорта пред експорта на България с разглежданите държави.*
- *Преобладаващи групи стоки във вноса са тези с висока добавена стойност и с високо технологично ниво.*
- *Сключеното ССТ с Турция определено е решаващо за скока на общия внос от страните на БР. През последните години вносът от Турция достига над 72% от целия за региона.*

Като се сравнят параметрите на экспортната и импортната структури на ВТС със страните от БР, могат да се направят следните заключения:

- *Значителното намаляване през периода 1999-2006 г. на относителните дялове в стокообмена на селскостопанските стоки се дължи на малкия ръст на физическия обем на стокообмена на селскостопанските стоки и силно увеличени физически обем на стокообмена на промишлените стоки;*

- *Нарасналият след 1998 г. относителен дял в износа на почти едни и същи за периода 1992-2006 г. водещи 25 промишлени стоки до 74.6% говори за ограничена (еднообразна) експортна стокова номенклатура на българската отраслова икономика.*
- *Намаляващият дял на вноса на водещите 25 промишлени стоки от 51 до 39.8%, заедно със силното му нарастване по стойност, говори за значително по-широка и конкурентна импортна стокова структура на страните от БР – предимно от Турция.*

По отношение на стоковата структура на износа на България с отделните страни от БР се наблюдават много общи черти или по-скоро незначителни разлики (вж. Приложение – табл. 9, 10 и 16). По отношение на вноса обаче не е така. С Македония, Сърбия и Черна гора, Албания, Босна и Херцеговина и Хърватия България има относително малък внос, и то предимно на стоки с ниска добавена стойност. Не така стоят нещата в търговията с Турция (вж. Приложение – табл. 11, 12 и 20).

В последващия анализ на динамиката на водещите групи стоки във ВТС с Турция за периода 1992-2006 г. ще се оценят още веднъж и от тази гледна точка резултатите от сключеното ССТ.

3. Водещи групи стоки във ВТС с Турция, 1992-2006 г.

Разглеждат се два периода в динамиката на водещите стоки във ВТС с Турция: от 1992 до 1999 г. и след влизането в сила на ССТ от 01.01.1999 г., т.е. 1999-2006 г. Интересен момент за изследване е динамиката на стокообмена след 01.01.2002 г., когато митата на промишлените стоки стават нулеви.

Износ

Водещи групи стоки в износа, 1992-1998 г.:

- *Водещи селскостопански стоки са:* слънчогледово семе, слънчогледово масло, трици, цигари, бобови култури, ориз, пшеница, естествен мед, сирена, царевича, птиче месо, месо от едър рогат добитък, материали за четки и метли, и т.н. Сумарният дял на водещите 25 стоки варира от 7.1% за 1993 г. до 20.6% за 1995 г., а стойността им е съответно от 20.4 млн. до 80.8 млн. дол. (вж. Приложение – табл. 13 и 14);
- *Водещи промишлени стоки са:* нерафинирана мед, нефтопродукти, първични пропилен и полиетилен, рафинирана мед, необработен цинк, необработено олово, азотни торове, циклени въглеродороди, желязо и т.н. За 1997 и 1998 г. се включва и износ на електроенергия на стойност, съответно 63 млн. и 82 млн. дол. Сумарният дял на водещите 25 стоки варира между 61.8% за 1992 г. и 80.4% за 1997 г., а стойността съответно

между 156 млн. и 356 млн. дол. За периода 1992-1998 г. 1997 е пикова за износа (вж. Приложение – табл. 13 и 14).

Водещи групи стоки в износа, 1999-2006 г.:

- *Водещи селскостопански стоки са:* слънчогледово семе, царевица, лактоза, трици, кюспе от маслодайни растения, ленено, рапиново и други масла, слънчогледово масло, отпадъци от захарно производство, семе от памук и др., пшеница, естествен мед, материали за четки и метли и т.н. Сумарно относителният дял на водещите 25 стоки варира между 4% за 2001 г. и 16.4% за 1999 г., а стойността им съответно между 16.4 млн. за 2001 г. и 82.6 млн. дол. за 2006 г. (вж. Приложение – табл. 15 и 16).
- *Водещи промишлени стоки са:* масла, нефтопродукти, желязо, рафинирана мед, карбонати и перкарбонати, необработен цинк, първични пропилен, необработено олово, циклени въглеродороди, нерафинирана мед, крафт, хартии и картони на едро и т.н. След прекъсване на износа на ел. енергия, от 2000 г. отново започва износ на стойност 117 млн. дол. – тази тенденция продължава и през следващите години. Сумарно относителният дял на водещите 25 стоки варира между 69.5% за 1999 г. и 84.9% за 2001 г., а стойността им – между 196.9 млн. за 1999 г. и 1389 млн. дол. за 2006 г., с относителен дял 80.1% за същата година (вж. Приложение – табл. 15 и 16).

Като се сравнят двата периода по отношение на експорта, т.е. преди и след влизането в сила на ССТ, могат да се направят следните заключения:

- *След 01.01.1999 г. се наблюдава лек спад на относителния дял на износа на селскостопански стоки и ръст на този на промишлените стоки. Тази тенденция е следствие от влязлото в сила ССТ, в което има квотен принцип. При него се отбелязва и задържащ ефект относно ръста на стокообмена на селскостопанските стоки и бързо намаляване на митата на промишлените стоки, които от 01.01.2002 г. стават нулеви. Високият ръст на физическия обем на износа на водещите промишлени стоки става основен фактор за намаляване на относителния дял на водещите селскостопански стоки.*
- *По отношение на експортната стокова структура между двата периода няма съществена разлика както за селскостопанските стоки, така и за промишлените. Тази констатация потвърждава факта, че в България, след приватизацията (1997-2000 г.) не са развити нови експортни производства, представляващи интерес за турския пазар.*
- *В износа за Турция преобладават стоки с ниска степен на преработка и ниска добавена стойност, както е и към останалите страни от БР.*

Внос

Водещи групи стоки във вноса 1992-1998 г.:

- *Водещи селскостопански стоки са:* мая, цитрусови плодове, зеленчукови консерви без оцет, захарна меласа, захарни изделия без какао, слънчогледово масло, сладкарски изделия, маргарини, шоколади, домати – пресни и охладени, лук и т.н. Сумарният дял на водещите 25 стоки непрекъснато спада през периода 1992-1998 г. и от 22.5% за 1992 г. достига 11.1% за 1998 г. (вж. Приложение – табл. 17 и 18).
- *Водещи промишлени стоки са:* автобуси, медни руди и концентрати, цинкови руди и концентрати, обработени кожи от едър рогат добитък, оловни руди и концентрати, миещи и перилни препарати, леки автомобили, хладилни машини, товарни автомобили, електропроводници, медикаменти, алуминиеви профили и т.н. Сумарният относителен дял на вноса на водещите 25 стоки варира за периода 1992-1998 г. между 41.5% за 1993 г. и 55.9% за 1996 г., а стойността – от 27.6 млн. за 1993 г. до 70.8 млн. дол. за 1998 г. (вж. Приложение – табл. 17 и 18).

Водещи групи стоки във вноса 1999 – 2006 г.:

- *Водещи селскостопански стоки са:* цитрусови плодове, сладкарски изделия, зеленчукови консерви без оцет, мая, домати – пресни и охладени, захарни изделия без какао, лук, маргарини, слънчогледово масло и т.н. Сумарният дял на вноса на водещите 25 стоки непрекъснато спада през периода 1999-2006 г. и от 9.7% за 1999 г. достига 3% за 2006 г., а стойността му нараства от 15.6 млн. за 1999 г. до 41.5 млн. дол. за 2006 г. (вж. Приложение – табл. 19 и 20).
- *Водещи промишлени стоки са:* електропроводници, телевизионни апарати, медни руди и концентрати, памучни прежди, автобуси, цинкови руди и концентрати, разни трикотажни платове, пластмасови опаковки, миещи и перилни препарати, леки автомобили, алуминиеви профили, мъжки и дамски костюми, медни телове, товарни автомобили, хладилни машини и т.н. Сумарният дял на вноса на водещите 25 стоки варира за периода 1999-2006 г. между 43.9% за 1999 г. и 50.2% за 2000 г., а стойността му непрекъснато нараства и от 70.5 млн. дол. за 1999 г. достига 637.1 млн. за 2006 г., с относителен дял 46.3% за същата година (вж. Приложение – табл. 19 и 20).

Като се сравнят двата периода по отношение на импорта, т.е. преди и след влизането в сила на ССТ, могат да се направят следните заключения:

- *След 01.01.1999 г. в импортната стокова структура на водещите селскостопански стоки няма съществени изменения. Силно нарастналият им стойностен обем и рязкото спадане на относителния дял се дължи*

преди всичко на скока във физическия обем на промишлени стоки от Турция.

- След 01.01.1999 г. в импортната стокова структура на промишлените стоки има промени в посока включване във водещите стоки на такива със завършен фабричен цикъл и висока добавена стойност. Това са стоковите позиции: памучни преди над 85%, мъжки костюми, сака, панталони, дамски костюми и рокли, и телевизионни приемници.*
- Осреднено, относителният дял на водещите промишлени стоки за периода 1999-2006 г., е намалял спрямо предходния. Това се дължи на нарастването на общия обем на вноса и на тенденцията към разширяване на импортната номенклатура предимно на промишлените стоки.*
- Във вноса от Турция преобладават стоки с висока степен на преработка, завършен фабричен цикъл и съответно висока добавена стойност. Безспорно във водещите промишлени стоки има суровини, материали, и полуфабрикати, но техният дял е значително по-малък, докато в българската експортна структура на водещите стоки е точно обратното.*
- Сключеното ССТ с Турция създава условия за разширяване на импортната стокова номенклатура и активизира голямо нарастване на физическия обем на вноса, придружено от по-високи темпове на растеж спрямо износа.*

Заклучение

Констатираните тенденции в стокообмена на България със страните от БР и съответните резултати са следствие от външните и вътрешните политико-икономически условия през периода 1992-2008 г. Голямото положително търговско салдо се дължи на следните по-важни причини:

1. Сключените ССТ със страните от БР и търговският им статут с ЕС са основни фактори за голямото отваряне на търговията на България с тях.
2. Отрасловите икономики на всички страни от БР, в т.ч. и България, с изключение на Турция са в голяма степен съизмерими по отношение на преобладаващи производства с ниска добавена стойност и това се вижда от техните експортни структури.

Страните от БР са бедни на суровини, материали и енергийни ресурси – те имат нужда от значителен внос на нефтопродукти, цветни и черни метали, електроенергия и т.н. Очевидно е, че за тях е изгодно да ги внасят от България.

Констатираните факти са основни причини България да има голямо положително търговско салдо със страните от БР.

3. Експортната структура на България към Турция е подобна на тази към другите страни от БР, но с много по-големи обеми. В импортната структура на Турция към България също има суровини и материали, но те са с малък относителен дял. Преобладават стоки със средна и висока добавена стойност, което към 2008 г. предопределя отрицателното търговско салдо с тази държава.
4. Близките (почти идентични) по състав на водещите стоки експортни структури към страните от БР потвърждават ограничеността на стоковата номенклатура на българската отраслова икономика, свеждаща се предимно до суровини, материали, полуфабрикати и енергоносители, което я прави нещо като ресурсен придатък на останалите икономики в региона. Тази тенденция не е добра, защото предопределя насърчаването на производствата от преработвателната промишленост. Те се осигуряват суровинно и енергийно изключително от внос, което допълнително намалява и без това ниската им добавена стойност. Тези производства са големи замърсители на околната среда.

Официално Евростат води България като специализирана в производство и износ първо на цветни метали и след това на химически продукти.

5. Експортната тенденция към страните от БР се повтаря и в износа към ЕС, който е 56.0 % от общия на България и към другите търговски партньори (Тасев, Ал., 2007б). Така се потвърждава, че българската отраслова икономика е поела пътя към перманентно развитие на посочените производства от преработвателната промишленост. Може да се твърди, че България се превръща в суровинен придатък и към другите региони и страни.
6. Експортните и импортните структури на селскостопанските стоки със страните от БР показват тревожни тенденции независимо от положителното салдо:
 - В износа преобладават техническите култури, суровините и материалите.
 - Във вноса водещ дял имат зеленчуците – домати, краставици, патладжани, чушки, лук и др., а с относително висок дял са и плодовете – ябълки, круши, дюли, праскови, дини, пъпеши и др.

През последните години се наблюдава увеличен ръст на вноса на пресни зеленчуци и плодове от Турция и Македония. Тези тенденции показват парадоксите в развитието на българското селско стопанство в сравнение с първата половина на миналия век.

7. В някои среди битува мнението, че търговията на България с балканските ѝ съседи и голямото положително салдо са знак за положително развитие на икономиката и за оптимизъм за бъдещето ѝ. Длъжни сме да обърнем внимание, че става въпрос за една и съща отраслова икономика, с почти непроменена експортна структура през последните двадесет години, която нараства единствено по обем. България има положително търговско салдо само с региони и страни, където стокообменът е на ниво стоки с ниска добавена стойност и превъзхождащ обем на износа пред съответния внос. Такъв е случаят с държавите от БР и арабските страни. В частност стокообменът с Турция показва обратната тенденция. В най-голям мащаб тя се проявява в търговията с ЕС, чийто общ пазар през последните две години е вътрешен за България. Тези тенденции се виждат и в броя на стоките позиции на 6-то ниво на ХС в стокообмена на България със страните от БР и ЕС-27:

- Броят на позициите на селскостопанските стоки в износа и вноса е почти равен със страните от БР и има предимство от над 50 позиции за страните от ЕС-27.
- Броят на позициите на промишлените стоки в износа и вноса е с определено предимство и за двата региона – страните от БР с над 200 позиции и ЕС-27 с над 550.
- Броят на позициите на промишлените стоки в износа на България и към двата региона е почти равен.

8. Денонсирането на ССТ от 01.01.2007 г. и влезлите в сила търговски статuti на страните от БР с ЕС, доведоха до тенденция към по-високи темпове на вноса и намаляване на търговското салдо. Това показва, че със сегашния потенциал на експортната структура на отрасловата икономика не бива да се очаква, че в бъдеще търговията на България със страните от БР ще запази възходящото си развитие.

Направените изводи показват, че няма основание да се търси пример за насърчаване на износа на България на база търговията ѝ със страните от БР. Всъщност предизвикателствата пред българската отраслова икономика в стокообмена ѝ с тези държави са принципно същите, както и с другите региони и страни.

Нарастващият обем на износа през периода 2000 – 2008 г. на базата на почти постоянна експортна структура, състояща си предимно от производства с ниска добавена стойност и силно растящ внос на суровини, материали и енергийни ресурси, за тях е знак, че българската икономика е поела път на развитие от екстензивен тип.

Основните причини за ограничената експортна структура на нашата страна, създадена предимно от производства с ниска добавена стойност, са:

- От 1991 г. с разпадането на СИВ България започва бързо да губи специализация по отношение на традиционни производства и производства със средна и висока добавена стойност и съответни пазарни дялове.
- Българската приватизация започва близо седем години по-късно и се провежда, без да бъдат привлечени чуждестранни стратегически инвеститори. Тези причини създават условия през периода до 2000 г. да се ликвидират повечето високотехнологични производства и тези с висока добавена стойност. След така извършената приватизация водещите производства са предимно в преработвателната промишленост и други с ниска добавена стойност.
- Пропуснатият исторически шанс на България да извърши навременна структурна реформа, ефективна приватизация и отварянето на икономиката ѝ, преди тя да бъде подготвена за това, донесе много сериозни икономически негативи. Най-лошото е, че и досега в икономическите програми на българските правителства няма ясни и прагматични насоки за бързо или въобще за преодоляване на тези негативи.

Насърчаването на положителните тенденции в стокообмена и голямото отрицателно търговско салдо са проблеми, които не могат да бъдат решени, без да се промени концептуално развитието на отрасловата икономика. Необходимо е да се направи политически консенсусна национална икономическа програма за създаване на благоприятни (конкурентни) условия за развитие на експортноориентирани производства, базирани на българските традиции в това отношение и на сериозни чужди инвестиции за създаване на производства със средна и висока добавена стойност, в т.ч. и на високотехнологични. За постигането на такава цел на България ѝ трябва рационална и нестандартна прагматична икономическа програма, която да се основава на:

първо, много точен анализ на ресурсите на страната – природни, човешки, производствени и финансови, както и яснота по въпросите чрез кои от тях и по какъв начин можем да постигнем национална конкурентоспособност;

второ, „добрите практики” от света само ако е сигурно, че при българските условия ще останат добри;

трето, рационални, полезни и прагматични законови и правителствени регулации във финансовата система, банковата, производствената сфера и пазарите им;

четвърто, осигуряване по най-бързия начин на пълния комплекс условия за привличане на стратегически за икономическото ни развитие инвестиции – административен ред; правен ред; квалифицирана работна ръка; развита инфраструктура; ниски данъчни ставки; финансова стабилност.

Такава програма трябва да бъде възприета от всички политически сили и да се изпълнява от тях, когато са на власт.

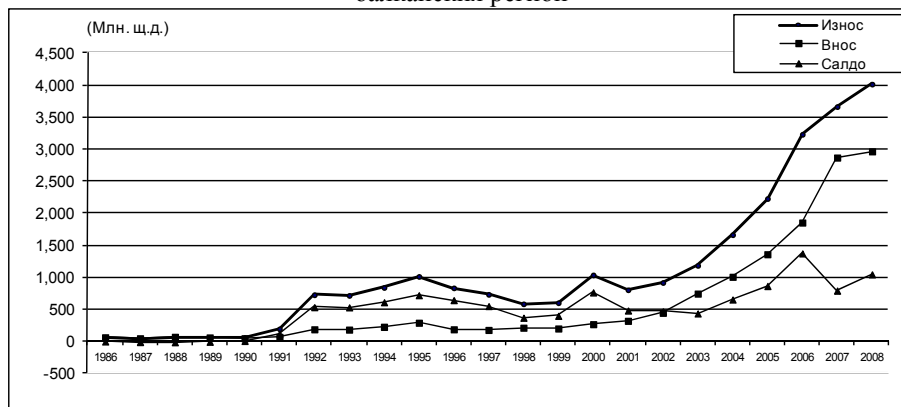
Използвана литература

- Интернет сайт на Българската народна банка: <http://www.bnb.bg>
International Monetary Fund – International Financial Statistics, 1986-2008.
Интернет сайт на Националния статистически институт: <http://www.nsi.bg>
Статистически годишници на НСИ, 1986-2009 г.
Тасев, Ал. 2007а. Водещи фактори за външнотърговския стокообмен на РБългария в периода 1988-2003 г. – Икономически изследвания, N 2, с. 149-177.
Тасев, Ал. 2007б. Външнотърговският стокообмен на България със страните от ЕС и ЕАСТ, 1988-2003 г. – Икономически изследвания, N 4, с. 53-95.
Тасев, Ал. 2011. Съпоставимостта в статистическите времеви редове на външнотърговския стокообмен на България в периода 1986-2006 г. Икономическа мисъл, 3, стр.42-67.
Тасев, Ал. 2011. Външнотърговският стокообмен и външните пазари на България – история, политика и икономика, 1986 – 2008 г. С., АИ „Проф. Марин Дринов”.
Тасев, Ал. 2011. Статистически времеви редове на външнотърговския стокообмен на България, 1986-2006 г. С., АИ „Проф. Марин Дринов”.

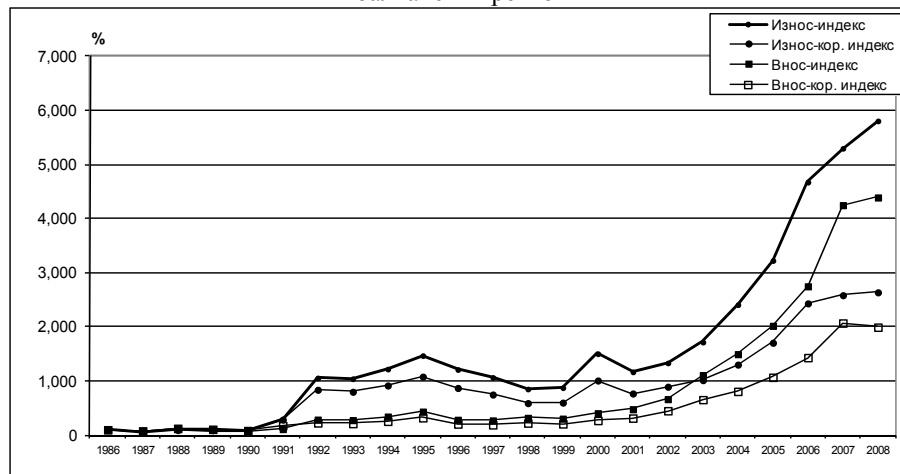
Приложение

Фигура 1
Външнотърговски стокообмен на България със страните от балканския регион,
1986-2008 г.

Фигура 1.1. Външнотърговски стокообмен и салдо на България със страните от балканския регион

Фигура 1.2. Индекс на общия стокообмен на България със страните от балканския регион

Фигура 1.3. Верижен индекс и относителен дял на стокообмена на България със страните от балканския регион

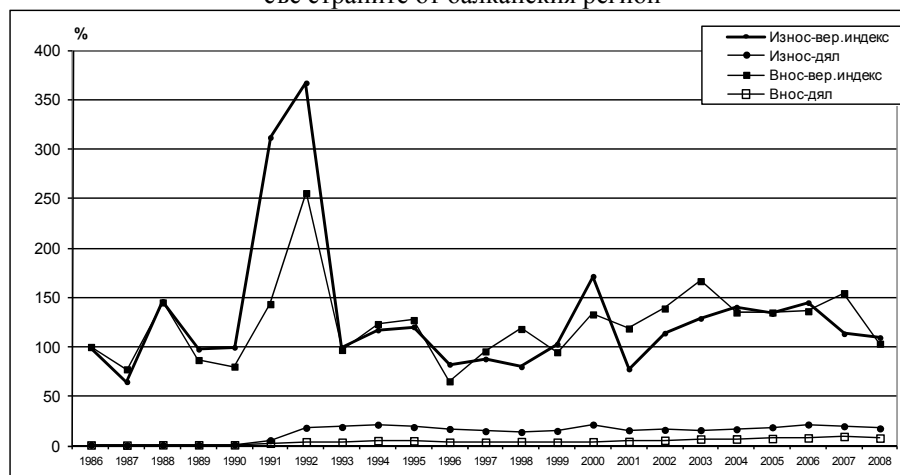

Таблица 1
Външнотърговски стокообмен на България – общо и със страните от
балканския регион, 1986-2008 г.

Години	Deflator export	Deflator import
1987	1.0	0.98
1988	1.0	0.90
1989	1.0	0.90
1990	1.0	0.94
1991	1.0	0.64
1992	1.26	1.26
1993	1.30	1.30
1994	1.33	1.33
1995	1.36	1.36
1996	1.39	1.39
1997	1.42	1.42
1998	1.44	1.44
1999	1.46	1.46
2000	1.49	1.49
2001	1.52	1.52
2002	1.49	1.48
2003	1.69	1.69
2004	1.85	1.85
2005	1.89	1.89
2006	1.92	1.92
2007	2.05	2.05
2008	2.20	2.20

Външнотърговски стокообмен на България – общо, 1986-2008 г.

Години	ИЗНОС	Индекс	Кор. индекс	Вер. индекс	Дял	ВНОС	Индекс	Кор. индекс	Вер. индекс	Дял	САЛДО
1986	6,286.8	100.0	100.0	100.0	100.0	6,756.4	100.0	100.0	100.0	100.0	-469.6
1987	6,404.1	101.9	101.9	101.9	100.0	6,533.5	96.7	98.5	96.7	100.0	-129.4
1988	6,550.8	104.2	104.2	102.3	100.0	6,319.1	93.5	103.7	96.7	100.0	231.7
1989	6,404.0	101.9	101.9	97.8	100.0	5,982.9	88.6	98.9	94.7	100.0	421.1
1990	4,910.7	78.1	78.1	76.7	100.0	4,794.2	71.0	75.9	80.1	100.0	116.5
1991	3,432.6	54.6	54.6	69.9	100.0	2,700.4	40.0	62.9	56.3	100.0	732.2
1992	3,991.7	63.5	50.4	116.3	100.0	4,529.6	67.0	53.2	167.7	100.0	-537.9
1993	3,768.7	59.9	46.1	94.4	100.0	5,120.3	75.8	58.3	113.0	100.0	-1,351.6
1994	3,935.1	62.6	47.1	104.4	100.0	4,271.5	63.2	47.5	83.4	100.0	-336.4
1995	5,344.9	85.0	62.5	135.8	100.0	5,638.2	83.4	61.4	132.0	100.0	-293.3
1996	4,890.2	77.8	56.0	91.5	100.0	5,073.9	75.1	54.0	90.0	100.0	-183.7
1997	4,939.7	78.6	55.3	101.0	100.0	4,932.0	73.0	51.4	97.2	100.0	7.7
1998	4,193.5	66.7	46.3	84.9	100.0	4,956.7	73.4	50.9	100.5	100.0	-763.2
1999	4,006.4	63.7	43.6	95.5	100.0	5,515.1	81.6	55.9	111.3	100.0	-1,508.7
2000	4,824.6	76.7	51.5	120.4	100.0	6,507.1	96.3	64.6	118.0	100.0	-1,682.5
2001	5,112.9	81.3	53.5	106.0	100.0	7,260.8	107.5	70.7	111.6	100.0	-2,147.9
2002	5,692.1	90.5	60.8	111.3	100.0	7,903.4	117.0	79.0	108.9	100.0	-2,211.3
2003	7,444.8	118.4	70.1	130.8	100.0	10,753.6	159.2	94.2	136.1	100.0	-3,308.8
2004	9,877.0	157.1	84.9	132.7	100.0	14,380.4	212.8	115.0	133.7	100.0	-4,503.4
2005	11,835.2	188.3	99.6	119.8	100.0	18,312.3	271.0	143.4	127.3	100.0	-6,477.1
2006	14,956.8	237.9	123.9	126.4	100.0	23,029.6	340.9	177.5	125.8	100.0	-8,072.8
2007	18,436.8	293.3	143.1	123.3	100.0	29,866.4	442.0	215.6	129.7	100.0	-11,429.6
2008	22,665.9	360.5	163.9	122.9	100.0	37,526.6	555.4	252.5	125.6	100.0	-14,860.7

Външнотърговски стокообмен на България със страните от балканския регион,
1986-2008 г.

Година	ИЗНОС	Индекс	Кор. индекс	Вер. индекс	Дял	ВНОС	Индекс	Кор. индекс	Вер. индекс	Дял	САЛДО
1986	69.2	100.0	100.0	100.0	1.1	67.6	100.0	100.0	100.0	1.0	1.6
1987	44.8	64.8	64.8	64.8	0.7	52.3	77.4	78.8	77.4	0.8	-7.4
1988	65.5	94.7	94.7	146.1	1.0	75.8	112.2	124.4	145.1	1.2	-10.3
1989	64.0	92.6	92.6	97.8	1.0	65.8	97.4	108.8	86.8	1.1	-1.8
1990	63.8	92.3	92.3	99.7	1.3	52.7	78.1	83.5	80.1	1.1	11.1
1991	199.1	287.9	287.9	311.9	5.8	75.6	111.9	176.2	143.4	2.8	123.5
1992	730.8	1056.8	838.7	367.1	18.3	193.3	286.1	227.1	255.6	4.3	537.5
1993	720.9	1042.4	801.9	98.6	19.1	187.4	277.4	213.4	96.9	3.7	533.5
1994	844.7	1221.5	918.4	117.2	21.5	230.9	341.8	257.0	123.2	5.4	613.8
1995	1,017.0	1470.6	1081.3	120.4	19.0	293.7	434.7	319.6	127.2	5.2	723.3
1996	838.5	1212.5	872.3	82.4	17.1	191.8	283.9	204.2	65.3	3.8	646.7
1997	737.2	1066.0	750.7	87.9	14.9	183.3	271.3	191.1	95.6	3.7	553.9
1998	589.5	852.4	592.0	80.0	14.1	216.8	320.9	222.8	118.3	4.4	372.7
1999	606.7	877.3	600.9	102.9	15.1	205.3	303.9	208.1	94.7	3.7	401.4
2000	1,040.6	1504.7	1009.9	171.5	21.6	273.0	404.1	271.2	133.0	4.2	767.6
2001	808.9	1169.7	769.5	77.7	15.8	324.2	479.8	315.7	118.8	4.5	484.7
2002	922.4	1333.8	895.2	114.0	16.2	450.3	666.5	450.3	138.9	5.7	472.1
2003	1,188.7	1718.9	1017.1	128.9	16.0	749.9	1109.9	656.8	166.5	7.0	438.8
2004	1,667.6	2411.4	1303.5	140.3	16.9	1,011.4	1497.0	809.2	134.9	7.0	656.2
2005	2,231.9	3227.4	1707.6	133.8	18.9	1,364.2	2019.1	1068.3	134.9	7.4	867.7
2006	3,234.0	4676.5	2435.7	144.9	21.6	1,858.5	2750.7	1432.7	136.2	8.1	1,375.5
2007	3,666.5	5301.9	2586.3	113.4	19.9	2,871.4	4249.9	2073.1	154.5	9.6	795.1
2008	4,016.8	5808.4	2640.2	109.6	17.7	2,967.7	4392.4	1996.6	103.4	7.9	1,049.1

Таблица 2
Водещи отрасли в износа за 2006 г. и индекси на физическия им обем спрямо
1992 г.

Отрасли	Относителен дял (%)		Индекс (%)
	1992 г.	2006 г.	
ХКП	34.8	33.5	320.9
ЧМР	11.8	12.6	355.0
ЕТ	-	4.2	-
ХВП	15.7	4.4	93.3
ММС _{пл}	6.5	17.5	888.9
РАСТ	4.1	1.9	154.9
ММП	4.8	6.0	415.0
ОлЦК	3.7	7.0	650.8
ТПП	2.7	1.0	130.6
БЕП	5.4	2.3	140.6
ДДП	2.2	2.2	326.0
ЦХП	1.7	1.3	258.5
ПП	0.5	0.9	622.4
СПФП	1.0	2.9	940.8

Таблица 3

Водещи стоки в износа на България към страните от БР през 1992 г.

No	КОД по КН	Описание на стоката	ИЗНОС (млн. дол.)	%
		ОБЩО ИЗНОС	730.8	100.0
		СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ		
1	0406	СИРЕНА И ИЗВАРА	21.6	3.0
2	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	10.4	1.4
3	1101	БРАШНО ОТ ПШЕНИЦА ИЛИ РЪЖ	10.1	1.4
4	1206	СЛЪНЧОГЛЕДОВО СЕМЕ	8.4	1.1
5	0103	ЖИВИ СВИНЕ	7.7	1.1
6	1701	ЗАХАР, ЗАХАРОЗА	7.0	1.0
7	0207	ПТИЧЕ МЕСО И КАРАНТИИ	6.7	0.9
8	1001	ПШЕНИЦА	6.6	0.9
9	2402	ЦИГАРИ И ПУРИ	5.5	0.8
10	0201	МЕСО ОТ ЕДЪР РОГАТ ДОБИТЪК, ПРЯСНО, ОХЛАД.	4.7	0.6
11	0203	СВИНСКО МЕСО	4.1	0.6
12	0102	ЖИВ ЕДЪР РОГАТ ДОБИТЪК	3.6	0.5
13	0104	ЖИВИ ОВЦЕ И КОЗИ	3.5	0.5
14	1005	ЦАРЕВИЦА	3.5	0.5
15	2302	ТРИЦИ	3.4	0.5
16	1003	ЕЧЕМИК	2.9	0.4
17	2401	СУРОВ ТЮТЮН	2.6	0.4
18	2008	ЗАМРАЗЕНИ ПЛОДОВЕ	2.6	0.4
19	1006	ОРИЗ	2.3	0.3
20	0407	ПТИЧИ ЯЙЦА С ЧЕРУПКА	2.3	0.3
21	0307	МЕКОТЕЛИ	2.0	0.3
22	2208	СПИРТНИ НАПИТКИ	1.8	0.2
23	2306	КЮСПЕ ОТ МАСЛОДАЙНИ РАСТЕНИЯ	1.8	0.2
24	0402	МЛЯКО И СМЕТАНА, КОНЦЕНТР., ПОДСЛАДЕНИ	1.7	0.2
25	1604	РИБНИ КОНСЕРВИ, ХАЙВЕР	1.4	0.2
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ	128.2	17.5
		ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ		
1	2710	НЕФТОПРОДУКТИ, ГОРИВА	111.0	15.2
2	7402	НЕРАФИНИРАНА МЕД	29.7	4.1
3	8516	ЕЛЕКТРОНАГРЕВАТЕЛНО ОБОРУДВАНЕ И ПРИБОРИ	22.5	3.1
4	7901	НЕОБРАБОТЕН ЦИНК	21.1	2.9
5	3901	ПЪРВИЧНИ ПОЛИЕТИЛЕНИ	19.7	2.7
6	3102	АЗОТНИ ТОРОВЕ	14.6	2.0
7	7207	ПОЛУПРОДУКТИ ОТ ЖЕЛЯЗО И СТОМАНА	11.8	1.6
8	2603	МЕДНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	11.4	1.6
9	7209	СТУДЕНО ПЛОСКОВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	10.8	1.5
10	2926	СЪЕДИНЕНИЯ С НИТРИЛНА ГРУПА	10.6	1.5
11	7213	ВАЛЦДРАТ	9.6	1.3
12	2903	ВЪГЛЕВОДОРОДНИ ХАЛОГЕНОПРОИЗВОДНИ	8.7	1.2
13	7208	ГОРЕЩО ПЛОСКО ВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	8.4	1.1
14	4102	СУРОВИ ОВЧИ КОЖИ	7.4	1.0
15	7204	ЖЕЛЕЗНИ ОТПАДЪЦИ	7.3	1.0
16	7214	ЖЕЛЕЗНИ ПРЪТИ	6.9	0.9
17	3902	ПЪРВИЧНИ ПОЛИПРОПИЛЕНИ	5.9	0.8
18	7210	ПЛОСКОВАЛЦОВ. ЖЕЛЯЗО С ПОКРИТИЕ НАД 600ММ	5.9	0.8
19	7220	ПЛОСКОВАЛЦОВ. НЕРЪЖД. СТОМАНА ПОД 600 ММ	5.6	0.8
20	2704	КОКСОВЕ И ПОЛУКОКСОВЕ	5.5	0.8
21	5402	СИНТЕТИЧНИ ПРЕЖДИ НА ЕДРО	5.5	0.8
22	2902	ЦИКЛЕНИ ВЪГЛЕВОДОРОДИ	5.3	0.7
23	4011	ПНЕВМАТИЧНИ ГУМИ	5.1	0.7
24	7801	НЕОБРАБОТЕНО ОЛОВО	4.8	0.7
25	2917	ПОЛИКАРБОКСИЛНИ КИСЕЛИНИ И ПРОИЗВОДНИ	4.7	0.6
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ	359.8	49.2
		ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ	488.0	66.8
		ДЯЛ ОТ ОБЩИЯ ИЗНОС НА БЪЛГАРИЯ		12.2

Таблица 4

Водещи стоки в износа на България към страните от БР през 2006 г.

№	КОД по КН	Описание на стоката	ИЗНОС (млн. дол.)	%
		ОБЩО ИЗНОС	3234.0	100.0
СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ				
1	1206	СЛЪНЧОГЛЕДОВО СЕМЕ	41.5	1.3
2	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	16.6	0.5
3	0102	ЖИВ ЕДЪР РОГАТ ДОБИТЪК	15.6	0.5
4	1905	БИСКВИТИ И СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	14.6	0.5
5	1702	ЛАКТОЗА, МАЛТОЗА, ФРУКТОЗА, ГЛЮКОЗА	9.9	0.3
6	2402	ЦИГАРИ И ПУРИ	9.0	0.3
7	0204	ОВЧЕ И КОЗЕ МЕСО	8.8	0.3
8	2306	КЮСПЕ ОТ МАСЛОДАЙНИ РАСТЕНИЯ	7.8	0.2
9	2303	ОТПАДЪЦИ ОТ ЗАХАРНОТО ПРОИЗВОДСТВО	5.7	0.2
10	1001	ПШЕНИЦА	5.4	0.2
11	1701	ЗАХАР, ЗАХАРОЗА	3.6	0.1
12	2302	ТРИЦИ	3.5	0.1
13	1005	ЦАРЕВИЦА	3.4	0.1
14	0802	ЧЕРУПКОВИ ПЛОДОВЕ	3.3	0.1
15	2106	ПРОТЕИНОВИ КОНЦЕНТРАТИ И ДР.	2.6	0.1
16	2401	СУРОВ ТЮТЮН	2.1	0.1
17	2309	ХРАНА ЗА КУЧЕТА И КОТКИ	2.1	0.1
18	1602	МЕСНИ КОНСЕРВИ	2.0	0.1
19	1806	ШОКОЛАДИ	1.5	0.0
20	1515	ЛЕНЕНО, РИЦИНОВО, СУСАМЕНО И ДРУГИ МАСЛА	1.5	0.0
21	2103	СОСОВЕ, ГОРЧИЦА И ДР.	1.4	0.0
22	1205	СЕМЕ ОТ РЕПИЦА И РАПИЦА	1.4	0.0
23	1211	ЛЕКАРСТВЕНИ И КОЗМЕТИЧНИ РАСТЕНИЯ	1.0	0.0
24	2105	СЛАДОЛЕД	0.9	0.0
25	0406	СИРЕНА И ИЗВАРА	0.8	0.0
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ	166.0	5.1
ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ				
1	2710	НЕФТОПРОДУКТИ, ГОРИВА	645.7	20.0
2	7402	НЕРАФИНИРАНА МЕД	337.2	10.4
3	7901	НЕОБРАБОТЕН ЦИНК	169.2	5.2
4	7208	ГОРЕЩО ПЛОСКОВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600 ММ	143.5	4.4
5	7204	ЖЕЛЕЗНИ ОТПАДЪЦИ	100.3	3.1
6	7210	ПЛОСКОВАЛЦОВ ЖЕЛЯЗО С ПОКРИТИЕ НАД 600 ММ	62.2	1.9
7	7801	НЕОБРАБОТЕНО ОЛОВО	50.2	1.6
8	7403	РАФИНИРАНА МЕД И СПЛАВИ	46.1	1.4
9	7209	СТУДЕНО ПЛОСКОВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600 ММ	43.0	1.3
10	2716	ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	41.4	1.3
11	8901	ТРАНСПОРТНИ КОРАБИ	40.0	1.2
12	7005	ШЛИФОВАНО И ПОЛИРАНО СЪТЪКЛО	36.2	1.1
13	3902	ПЪРВИЧНИ ПОЛИПРОПИЛЕНИ	30.3	0.9
14	4410	ДЪРВЕНО-СТРУЖКОВИ ПЛОЧИ	29.4	0.9
15	7207	ПОЛУПРОДУКТИ ОТ ЖЕЛЯЗО И СТОМАНА	26.0	0.8
16	8544	ЕЛЕКТРОПРОВОДНИЦИ	23.8	0.7
17	8802	МОТОРНИ ЛЕТАТЕЛНИ АПАРАТИ	20.0	0.6
18	2917	ПОЛИКАРБОКСИЛНИ КИСЕЛИНИ И ПРОИЗВОДНИ	17.7	0.5
19	7010	СЪТЪКЛЕН АМБАЛАЖ	17.6	0.5
20	7409	ЛАМАРИНИ И ЛЕНТИ ОТ МЕД	17.4	0.5
21	7013	БИТОВА СЪТЪКЛАРИЯ	17.0	0.5
22	2836	КАРБОНАТИ, ПЕРКАРБОНАТИ	16.9	0.5
23	3923	ПЛАСТМАСОВИ ОПАКОВКИ	16.8	0.5
24	3901	ПЪРВИЧНИ ПОЛИЕТИЛЕНИ	16.8	0.5
25	2926	СЪЕДИНЕНИЯ С НИТРИЛНА ГРУПА	15.7	0.5
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ	1980.4	61.2
		ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ	2146.4	66.3
		ДЯЛ ОТ ОБЩИЯ ИЗНОС НА БЪЛГАРИЯ		14.4

Таблица 5

Водещи стоки в износа на България към страните от БР през 2008 г. (млн. дол.)

No	КОД по КН	Описание на стоката	ИЗНОС (млн. дол.)	%
ОБЩО ИЗНОС			4016.6	100.0
СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ				
1	1206	СЛЪНЧОГЛЕДОВО СЕМЕ	181.7	4.5
2	1001	ПШЕНИЦА	63.3	1.6
3	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	44.2	1.1
4	2402	ЦИГАРИ И ПУРИ	42.4	1.1
5	1905	БИСКВИТИ И СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	34.3	0.9
6	0102	ЖИВ ЕДЪР РОГАТ ДОБИТЪК	22.5	0.6
7	1205	СЕМЕ ОТ РЕПИЦА И РАПИЦА	18.0	0.4
8	1003	ЕЧЕМИК	8.8	0.2
9	1702	ЛАКТОЗА, МАЛТОЗА, ФРУКТОЗА, ГЛЮКОЗА	8.3	0.2
10	0204	ОВЧЕ И КОЗЕ МЕСО	7.4	0.2
11	2302	ТРИЦИ	4.6	0.1
12	2106	ПРОТЕИНОВИ КОНЦЕНТРАТИ И ДР.	4.1	0.1
13	2303	ОТПАДЪЦИ ОТ ЗАХАРНОТО ПРОИЗВОДСТВО	2.9	0.1
14	1005	ЦАРЕВИЦА	2.9	0.1
15	1515	ЛЕНЕНО, РИЦИНОВО, СУСАМЕНО И ДР.МАСЛА	2.8	0.1
16	2103	СОСОВЕ, ГОРЧИЦА И ДР.	2.6	0.1
17	1806	ШОКОЛАДИ	2.6	0.1
18	2401	СУРОВ ТЮПЮН	2.5	0.1
19	0307	МЕКОТЕЛИ	2.2	0.1
20	0802	ЧЕРУПКОВИ ПЛОДОВЕ	1.8	0.0
21	2306	КЮСПЕ ОТ МАСЛОДАЙНИ РАСТЕНИЯ	1.8	0.0
22	1107	МАЛЦ	1.4	0.0
23	2203	БИРИ	1.2	0.0
24	2309	ХРАНА ЗА КУЧЕТА И КОТКИ	1.2	0.0
25	0403	КИСЕЛИ МЛЕКА, МЪТЕНИЦА, КЕФИРИ	1.1	0.0
ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ			466.6	11.6
ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ				
1	2710	НЕФТОПРОДУКТИ,ГОРИВА	987.6	24.6
2	7403	РАФИНИРАНА МЕД И СПЛАВИ	248.9	6.2
3	7204	ЖЕЛЕЗНИ ОТПАДЪЦИ	227.3	5.7
4	2716	ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	219.9	5.5
5	7402	НЕРАФИНИРАНА МЕД	125.0	3.1
6	7901	НЕОБРАБОТЕН ЦИНК	106.4	2.6
7	7208	ГОРЕЩО ПЛОСКО ВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	97.3	2.4
8	3004	МЕДИКАМЕНТИ (НА ДРЕБНО)	86.5	2.2
9	2836	КАРБОНАТИ, ПЕРКАРБОНАТИ	79.0	2.0
10	2603	МЕДНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	76.9	1.9
11	7801	НЕОБРАБОТЕНО ОЛОВО	49.4	1.2
12	7214	ЖЕЛЕЗНИ ПРЪТИ	49.0	1.2
13	8544	ЕЛЕКТРОПРОВОДНИЦИ	38.5	1.0
14	4410	ДЪРВЕНО-СТРУЖКОВИ ПЛОЧИ	33.1	0.8
15	7010	СТЪКЛЕН АМБАЛАЖ	32.2	0.8
16	2926	СЪЕДИНЕНИЯ С НИТРИЛНА ГРУПА	30.0	0.7
17	3901	ПЪРВИЧНИ ПОЛИЕТИЛЕНИ	28.4	0.7
18	4804	КРАФТ ХАРТИИ И КАРТОНИ НА ЕДРО	26.8	0.7
19	7409	ЛАМАРИНИ И ЛЕНТИ ОТ МЕД	24.9	0.6
20	3902	ПЪРВИЧНИ ПОЛИПРОПИЛЕНИ	24.2	0.6
21	2905	АЦИКЛЕНИ АЛКОХОЛИ И ПРОИЗВОДНИ	23.8	0.6
22	3505	ДЕКСТРИНИ	21.3	0.5
23	3923	ПЛАСТМАСОВИ ОПАКОВКИ	20.9	0.5
24	3102	АЗОТНИ ТОРОВЕ	19.8	0.5
25	2807	СЯРНА КИСЕЛИНА	19.6	0.5
ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ			2,696.7	67.1
ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ			3,163.3	78.8
ДЯЛ ОТ ОБЩИЯ ИЗНОС НА БЪЛГАРИЯ				14.0

Таблица 6
Водещи отрасли във вноса за 2006 г. и индекси на физическия им обем спрямо 1992 г.

Отрасли	Относителен дял (%)		Индекс (%)
	1992 г.	2006 г.	2006 г.
ММП	19.5	20.0	596.0
ХКП	23.1	17.0	427.9
ТПП	3.6	9.9	1878.0
ЕЕП	3.9	7.3	1087.6
ЧМР	3.4	12.5	2146.4
ММСпл и руди	11.2	9.3	475.7
ШП	2.4	1.1	258.9
ЦХП	0.9	3.1	2062.4
СПФП	0.8	1.4	1020.1
ХВП	12.8	1.7	75.4
РАСТ	3.3	1.8	319.4
ПСМ	2.5	4.3	988.4
ККП	3.1	0.8	144

Таблица 7

Водещи стоки във вноса на България от страните от БР през 1992 г.

No	КОД по КН	Описание на стоката	ВНОС (млн. дол.)	%
		ОБЩО ВНОС	193.3	100.0
		СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ		
1	1701	ЗАХАР, ЗАХАРОЗА	6.0	3.1
2	2005	ЗЕЛЕНЧУКОВИ КОНСЕРВИ БЕЗ ОЦЕТ	2.3	1.2
3	2402	ЦИГАРИ И ПУРИ	2.1	1.1
4	0805	ЦИТРУСОВИ ПЛОДОВЕ	1.9	1.0
5	1703	ЗАХАРНА МЕЛАСА	1.7	0.9
6	2208	СПИРТНИ НАПИТКИ	1.7	0.9
7	0703	ЛУК, ШАЛОТ, ЧЕСЪН, ПРАЗ	1.5	0.8
8	1806	ШОКОЛАДИ	1.4	0.7
9	2401	СУРОВ ТЮТЮН	1.4	0.7
10	2204	ГРОЗДОВИ ВИНА	1.4	0.7
11	2102	МАЯ, НАБУХВАТЕЛИ	1.4	0.7
12	1211	ЛЕКАРСТВЕНИ И КОЗМЕТИЧНИ РАСТЕНИЯ	0.9	0.5
13	1704	ЗАХАРНИ ИЗДЕЛИЯ БЕЗ КАКАО	0.7	0.4
14	1905	БИСКВИТИ И СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	0.7	0.4
15	1702	ЛАКТОЗА, МАЛТОЗА, ФРУКТОЗА, ГЛЮКОЗА	0.6	0.3
16	2009	ПЛОДОВИ И ЗЕЛЕНЧУКОВИ СОКОВЕ	0.6	0.3
17	0407	ПТИЧИ ЯЙЦА С ЧЕРУПКА	0.4	0.2
18	0803	БАНАНИ	0.4	0.2
19	1006	ОРИЗ	0.3	0.2
20	0709	ПАТЛАДЖАНИ, ГЪБИ, ПИПЕРКИ, СПАНАК И ДР.	0.3	0.2
21	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	0.2	0.1
22	2203	БИРИ	0.2	0.1
23	2207	ЕТИЛОВ АЛКОХОЛ	0.2	0.1
24	1302	РАСТИТЕЛНИ ЕКСТРАКТИ, ПЕКТИН, АГАР-АГАР	0.1	0.1
25	0808	ЯБЪЛКИ, КРУШИ, ДЮЛИ	0.1	0.1
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ	28.5	14.7
		ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ		
1	7403	РАФИНИРАНА МЕД И СПЛАВИ	19.6	10.1
2	2710	НЕФТОПРОДУКТИ, ГОРИВА	13.3	6.9
3	2716	ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	8.2	4.2
4	8438	МАШИНИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ХРАНИ	8.0	4.1
5	8702	АВТОБУСИ, ТРОЛЕЙБУСИ	6.1	3.2
6	8418	ХЛАДИЛНИ МАШИНИ	5.5	2.8
7	6902	СТРОИТЕЛНИ АРТИКУЛИ, НЕСИЛИКАТНИ	4.1	2.1
8	7208	ГОРЕЩО ПЛЮСКО ВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	3.6	1.9
9	3004	МЕДИКАМЕНТИ (НА ДРЕБНО)	3.2	1.7
10	5501	КАБЕЛИ ОТ СИНТЕТИЧНИ НИШКИ	3.1	1.6
11	2607	ОЛОВНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	2.3	1.2
12	8523	МАГНИТНИ НОСИТЕЛИ БЕЗ ЗАПИС	2.2	1.1
13	8507	ЕЛЕКТРОАКУМУЛАТОРИ	2.0	1.0
14	6302	СПАЛНО БЕЛЪО, ПОКРИВКИ	1.8	0.9
15	5201	ПАМУК	1.8	0.9
16	8703	ЛЕКИ АВТОМОБИЛИ	1.7	0.9
17	3923	ПЛАСТМАСОВИ ОПАКОВКИ	1.6	0.8
18	8413	ПОМПИ И ЕЛЕВАТОРИ ЗА ТЕЧНОСТИ	1.5	0.8
19	3904	ПЪРВИЧНИ ПОЛИВИНИЛХЛОРИДИ	1.3	0.7
20	8708	АВТОЧАСТИ	1.3	0.7
21	6405	ОБУВКИ ПЛЕТЕНИ, ФИЛЦОВИ, ДЪРВЕНИ	1.2	0.6
22	4104	ОБРАБОТЕНИ КОЖИ ОТ ЕДЪР РОГАТ ДОБИТЪК	1.2	0.6
23	4011	ПНЕВМАТИЧНИ ГУМИ	1.2	0.6
24	6203	МЪЖКИ КОСТЮМИ, САКА, ПАНТАЛОНИ	1.2	0.6
25	8450	ПЕРАЛНИ МАШИНИ	1.0	0.5
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ	98.0	50.7
		ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ	126.5	65.4
		ДЯЛ ОТ ОБЩ ВНОС НА БЪЛГАРИЯ		2.8

Таблица 8

Водещи стоки във вноса на България от страните от БР през 2006 г.

№	КОД по КН	Описание на стоката	ВНОС (млн. дол.)	%
		ОБЩО ВНОС	1858.5	100.0
		СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ		
1	0805	ЦИТРУСОВИ ПЛОДОВЕ	10.6	0.6
2	2005	ЗЕЛЕНЧУКОВИ КОНСЕРВИ БЕЗ ОЦЕТ	4.0	0.2
3	0808	ЯБЪЛКИ, КРУШИ, ДЮЛИ	4.0	0.2
4	1905	БИСКВИТИ И СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	3.8	0.2
5	0702	ДОМАТИ, ПРЕСНИ И ОХЛАДЕНИ	3.3	0.2
6	2401	СУРОВ ТЮТЮН	2.9	0.2
7	2008	ЗАМРАЗЕНИ ПЛОДОВЕ	2.7	0.1
8	2204	ГРОЗДОВИ ВИНА	2.7	0.1
9	1704	ЗАХАРНИ ИЗДЕЛИЯ БЕЗ КАКАО	2.4	0.1
10	1806	ШОКОЛАДИ	2.0	0.1
11	1206	СЛЪНЧОГЛЕДОВО СЕМЕ	1.8	0.1
12	0709	ПАТЛАДЖАНИ, ГЪБИ, ПИПЕРКИ, СПАНАК И ДР.	1.6	0.1
13	0703	ЛУК, ШАЛОТ, ЧЕСЪН, ПРАЗ	1.6	0.1
14	0806	ГРОЗДЕ	1.2	0.1
15	0706	МОРКОВИ, РЕПИ, ЦВЕКЛО, ЦЕЛИНА	1.1	0.1
16	0707	КРАСТАВИЦИ, КОРНИШОНИ, ПРЕСНИ, ОХЛАДЕНИ	0.9	0.0
17	0809	КАЙСИИ, ЧЕРЕШИ, ПРАСКОВИ, СЛИВИ	0.9	0.0
18	2102	МАЯ, НАБУХВАТЕЛИ	0.8	0.0
19	1517	МАРГАРИНИ	0.8	0.0
20	1702	ЛАКТОЗА, МАЛТОЗА, ФРУКТОЗА, ГЛЮКОЗА	0.7	0.0
21	0603	ЦВЕТА, ЦВЕТНИ ГЪПКИ	0.7	0.0
22	2009	ПЛОДОВИ И ЗЕЛЕНЧУКОВИ СОКОВЕ	0.6	0.0
23	1804	КАКАОВО МАСЛО	0.6	0.0
24	1005	ЦАРЕВИЦА	0.5	0.0
25	1107	МАЛЦ	0.4	0.0
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ	52.6	2.8
		ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ		
1	2603	МЕДНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	78.4	4.2
2	7214	ЖЕЛЕЗНИ ПРЪТИ	62.6	3.4
3	8544	ЕЛЕКТРОПРОВОДНИЦИ	62.1	3.3
4	2608	ЦИНКОВИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	55.1	3.0
5	8901	ТРАНСПОРТНИ КОРАБИ	35.0	1.9
6	8703	ЛЕКИ АВТОМОБИЛИ	33.5	1.8
7	6006	ЛЕКИ АВТОМОБИЛИ	32.8	1.8
8	7604	АЛУМИНИЕВИ ПРЪТИ И ПРОФИЛИ	30.6	1.6
9	7408	МЕДНИ ТЕЛОВЕ	30.2	1.6
10	8704	ТОВАРНИ АВТОМОБИЛИ	30.0	1.6
11	8702	АВТОБУСИ, ТРОЛЕЙБУСИ	28.9	1.6
12	7308	МЕТАЛНИ КОНСТРУКЦИИ	23.7	1.3
13	7210	ПЛОСКОВАЛЦОВ. ЖЕЛЯЗО С ПОКРИТИЕ НАД 600ММ	23.5	1.3
14	8528	ТЕЛЕВИЗИОННИ ПРИЕМНИЦИ	22.3	1.2
15	8418	ХЛАДИЛНИ МАШИНИ	21.1	1.1
16	2711	ГАЗ, ПРИРОДЕН И НЕФТЕН	19.7	1.1
17	8479	РАЗНИ МАШИНИ СЪС СПЕЦИФИЧНО ПРИЛОЖЕНИЕ	18.1	1.0
18	7208	ГОРЕЩО ПЛОСКО ВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	17.4	0.9
19	5515	РАЗНИ СИНТЕТИЧНИ ЩАПЕЛНИ ТЪКАНИ	17.3	0.9
20	2607	ОЛОВНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	17.0	0.9
21	6809	ГИПСОВИ ИЗДЕЛИЯ	17.0	0.9
22	3923	ПЛАСТМАСОВИ ОПАКОВКИ	16.6	0.9
23	2704	КОКСОВЕ И ПОЛУКОКСОВЕ	16.1	0.9
24	5205	ПАМУЧНИ ПРЕЖДИ НАД 85% НА ЕДРО	15.7	0.8
25	7213	ВАЛЦДРАТ	15.4	0.8
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ	740.1	39.8
		ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ	792.7	42.6
		ДЯЛ ОТ ОБЩ ВНОС НА БЪЛГАРИЯ		3.4

Таблица 9

Водещи стоки в износа на България към Македония през 2006 г.

No	КОД по КН	Описание на стоката	ИЗНОС (хил. дол.)	%
ОБЩО ИЗНОС			328717.6	100.0
СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ				
1	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	7312.3	2.2
2	1905	БИСКВИТИ И СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	2368.2	0.7
3	1701	ЗАХАР, ЗАХАРОЗА	1916.2	0.6
4	1001	ПШЕНИЦА	1453.4	0.4
5	2401	СУРОВ ТЮТЮН	1276.8	0.4
6	1602	МЕСНИ КОНСЕРВИ	1210.2	0.4
7	2309	ХРАНА ЗА КУЧЕТА И КОТКИ	1079.7	0.3
8	1005	ЦАРЕВИЦА	973.1	0.3
9	1702	ЛАКТОЗА, МАЛТОЗА, ФРУКТОЗА, ГЛЮКОЗА	836.2	0.3
10	2306	КЮСПЕ ОТ МАСЛОДАЙНИ РАСТЕНИЯ	730.1	0.2
11	2203	БИРИ	719.3	0.2
12	1211	ЛЕКАРСТВЕНИ И КОЗМЕТИЧНИ РАСТЕНИЯ	651.6	0.2
13	0403	КИСЕЛИ МЛЕКА, МЪТЕНИЦА, КЕФИРИ	591.1	0.2
14	2106	ПРОТЕИНОВИ КОНЦЕНТРАТИ И ДР.	493.6	0.2
15	2105	СЛАДОЛЕД	434.9	0.1
16	0406	СИРЕНА И ИЗВАРА	409.9	0.1
17	0307	МЕКОТЕЛИ	395.4	0.1
18	1806	ШОКОЛАДИ	379.5	0.1
19	2103	СОСОВЕ, ГОРЧИЦА И ДР.	355.7	0.1
20	0102	ЖИВ ЕДЪР РОГАТ ДОБИТЪК	301.9	0.1
21	0301	ЖИВИ РИБИ	227.9	0.1
22	2005	ЗЕЛЕНЧУКОВИ КОНСЕРВИ БЕЗ ОЦЕТ	171.8	0.1
23	1108	СКОРБЯЛА, НИШЕСТЕ, ИНУЛИН	170.8	0.1
24	2009	ПЛОДОВИ И ЗЕЛЕНЧУКОВИ СОКОВЕ	154.0	0.0
25	1107	МАЛЦ	140.4	0.0
ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ			24754.0	7.5
ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ				
1	2710	НЕФТОПРОДУКТИ, ГОРИВА	52724.7	16.0
2	7204	ЖЕЛЕЗНИ ОТПАДЪЦИ	47980.5	14.6
3	2716	ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	41412.7	12.6
4	7207	ПОЛУПРОДУКТИ ОТ ЖЕЛЯЗО И СТОМАНА	15569.0	4.7
5	7403	РАФИНИРАНА МЕД И СПЛАВИ	6249.1	1.9
6	3102	АЗОТНИ ТОРОВЕ	5037.8	1.5
7	4407	ОБРАБОТЕН ДЪРВЕН МАТЕРИАЛ	4690.4	1.4
8	8544	ЕЛЕКТРОПРОВОДНИЦИ	4418.9	1.3
9	4410	ДЪРВЕНО-СТРУЖКОВИ ПЛОЧИ	4340.9	1.3
10	3916	ПЛАСТМАСОВИ ПРОФИЛИ, ВЛАКНА И ДР.	4243.0	1.3
11	3923	ПЛАСТМАСОВИ ОПАКОВКИ	4060.5	1.2
12	3901	ПЪРВИЧНИ ПОЛИЕТИЛЕНИ	3894.8	1.2
13	7901	НЕОБРАБОТЕН ЦИНК	3260.7	1.0
14	2603	МЕДНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	2855.6	0.9
15	7208	ГОРЕЩО ПЛОСКО ВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	2769.3	0.8
16	2711	ГАЗ, ПРИРОДЕН И НЕФТЕН	2720.1	0.8
17	7010	СТЪКЛЕН АМБАЛАЖ	2452.1	0.7
18	4803	ХАРТИИ ЗА ХИГИЕННИ ЦЕЛИ НА ЕДРО	2444.1	0.7
19	6908	КЕРАМИЧНИ НАСТИЛКИ И ОБЛИЦОВКИ С ЕМАИЛ	2282.2	0.7
20	2523	ЦИМЕНТИ	2275.2	0.7
21	3402	МИЕЩИ И ПЕРИЛНИ ПРЕПАРАТИ	2245.9	0.7
22	7408	МЕДНИ ТЕЛОВЕ	2156.7	0.7
23	3920	ПЛОЧИ, ЛЕНТИ, ЛИСТА ОТ НЕПОРЕСТИ ПЛАСТМАСИ	2061.3	0.6
24	4808	ВЪЛНООБРАЗНИ ХАРТИИ И КАРТОНИ	2057.1	0.6
25	7306	РАЗНИ ТРЪБИ	1861.1	0.6
ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ			226063.7	68.8
ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ			250817.7	76.3
ДЯЛ ОТ ИЗНОСА КЪМ РЕГИОНА				7.7
ДЯЛ ОТ ОБЩ ИЗНОС НА БЪЛГАРИЯ				1.7

Таблица 10

Водещи стоки в износа на България към Сърбия и Черна Гора през 2006 г.

№	КОД по КН	Описание на стоката	ИЗНОС (хил. дол.)	%
		ОБЩО ИЗНОС	579,324.5	100.0
СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ				
1	1905	БИСКВИТИ И СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	8,884.7	1.5
2	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	6,693.3	1.2
3	1702	ЛАКТОЗА, МАЛТОЗА, ФРУКТОЗА, ГЛЮКОЗА	4,870.6	0.8
4	1806	ШОКОЛАДИ	2,949.3	0.5
5	0102	ЖИВ ЕДЪР РОГАТ ДОБИТЪК	2,063.9	0.4
6	1001	ПШЕНИЦА	1,685.6	0.3
7	2105	СЛАДОЛЕД	1,229.1	0.2
8	1701	ЗАХАР, ЗАХАРОЗА	1,119.8	0.2
9	2401	СУРОВ ТЮТЮН	409.0	0.1
10	2103	СОСОВЕ, ГОРЧИЦА И ДР.	403.0	0.1
11	2005	ЗЕЛЕНЧУКОВИ КОНСЕРВИ БЕЗ ОЦЕТ	387.1	0.1
12	2306	КЮСПЕ ОТ МАСЛОДАЙНИ РАСТЕНИЯ	321.1	0.1
13	2008	ЗАМРАЗЕНИ ПЛОДОВЕ	320.6	0.1
14	0406	СИРЕНА И ИЗВАРА	284.1	0.0
15	1108	СКОРБЯЛА, НИШЕСТЕ, ИНУЛИН	239.7	0.0
16	2402	ЦИГАРИ И ПУРИ	235.1	0.0
17	1805	КАКАО НА ПРАХ	229.3	0.0
18	2009	ПЛОДОВИ И ЗЕЛЕНЧУКОВИ СОКОВЕ	194.8	0.0
19	2007	КОНФИТЮРИ, МАРМЕЛАДИ, ЖЕЛЕТА И ДР.	177.5	0.0
20	1904	ХРАНИ ОТ ЗЪРНЕНИ ИЗДЕЛИЯ	167.0	0.0
21	2303	ОТПАДЪЦИ ОТ ЗАХАРНОТО ПРОИЗВОДСТВО	163.5	0.0
22	1006	ОРИЗ	144.4	0.0
23	1602	МЕСНИ КОНСЕРВИ	111.2	0.0
24	2106	ПРОТЕИНОВИ КОНЦЕНТРАТИ И ДР.	101.1	0.0
25	1704	ЗАХАРНИ ИЗДЕЛИЯ БЕЗ КАКАО	90.5	0.0
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ	33,475.3	5.8
ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ				
1	2710	НЕФТОПРОДУКТИ, ГОРИВА	132,451.2	22.9
2	2716	ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	93,845.3	16.2
3	2603	МЕДНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	92,621.6	16.0
4	7403	РАФИНИРАНА МЕД И СПЛАВИ	48,397.2	8.4
5	7010	СТЪКЛЕН АМБАЛАЖ	13,747.3	2.4
6	7901	НЕОБРАБОТЕН ЦИНК	10,087.2	1.7
7	3901	ПЪРВИЧНИ ПОЛИЕТИЛЕНИ	4,918.3	0.8
8	7411	МЕДНИ ТРЪБИ	4,374.9	0.8
9	7407	МЕДНИ ПРЪТИ И ПРОФИЛИ	4,356.0	0.8
10	7604	АЛУМИНИЕВИ ПРЪТИ И ПРОФИЛИ	3,893.7	0.7
11	6910	САНИТАРНО ОБОРУДВАНЕ ОТ КЕРАМИКА	3,685.2	0.6
12	7409	ЛАМАРИНИ И ЛЕНТИ ОТ МЕД	3,198.2	0.6
13	7601	НЕОБРАБОТЕН АЛУМИНИЙ	3,195.4	0.6
14	7208	ГОРЕЩО ПЛОСКО ВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	3,035.7	0.5
15	8507	ЕЛЕКТРОАКУМУЛАТОРИ	2,905.0	0.5
16	4410	ДЪРВЕНО-СТРУЖКОВИ ПЛОЧИ	2,897.0	0.5
17	7322	РАДИАТОРИ ЗА ПАРНО ДР. ОТОПЛИТЕЛИ	2,648.4	0.5
18	7310	ЖЕЛЕЗНИ СЪДОВЕ ПОД 300 Л.	2,307.2	0.4
19	3916	ПЛАСТМАСОВИ ПРОФИЛИ, ВЛАКНА И ДР.	2,062.4	0.4
20	8708	АВТОЧАСТИ	2,014.3	0.3
21	8473	ЧАСТИ И ПРИНАДЛЕЖНОСТИ ЗА КАНЦЕЛ.МАШИНИ	1,992.3	0.3
22	8516	ЕЛЕКТРОНАГРЕВАТЕЛНО ОБОРУДВАНЕ И ПРИБОРИ	1,917.7	0.3
23	2713	НЕФТЕН КОКС, БИТУМ И ДР.	1,896.4	0.3
24	4804	КРАФТ ХАРТИИ И КАРТОНИ НА ЕДРО	1,866.8	0.3
25	8524	НОСИТЕЛИ НА ИНФОРМАЦИЯ СЪС ЗАПИС	1,826.3	0.3
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ	446,141.0	77.0
		ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ	479,616.3	82.8
		ДЯЛ ОТ ИЗНОСА КЪМ РЕГИОНА		14.8
		ДЯЛ ОТ ОБЩ ИЗНОС НА БЪЛГАРИЯ		3.2

Таблица 11

Водещи стоки във вноса на България от Македония през 2006 г.

No	КОД по КН	Описание на стоката	ВНОС (хил. дол.)	%
		ОБЩО ВНОС	174347.8	100.0
		СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ		
1	0808	ЯБЪЛКИ, КРУШИ, ДЮЛИ	3804.4	2.2
2	2204	ГРОЗДОВИ ВИНА	2656.0	1.5
3	2401	СУРОВ ТЮТЮН	2198.0	1.3
4	0806	ГРОЗДЕ	856.4	0.5
5	2009	ПЛОДОВИ И ЗЕЛЕНЧУКОВИ СОКОВЕ	633.8	0.4
6	0704	ЗЕЛЕ, АЛАБАШ И ДР.	323.1	0.2
7	0809	КАЙСИИ, ЧЕРЕШИ, ПРАСКОВИ, СЛИВИ	282.2	0.2
8	0709	ПАТЛАДЖАНИ, ГЪБИ, ПИПЕРКИ, СПАНАК И ДР.	220.1	0.1
9	1211	ЛЕКАРСТВЕНИ И КОЗМЕТИЧНИ РАСТЕНИЯ	217.7	0.1
10	0703	ЛУК, ШАЛОТ, ЧЕСЪН, ПРАЗ	117.3	0.1
11	0707	КРАСТАВИЦИ, КОРНИШОНИ, ПРЕСНИ, ОХЛАДЕНИ	72.3	0.0
12	0406	СИРЕНА И ИЗВАРА	58.7	0.0
13	2001	ЗЕЛЕНЧУКОВИ КОНСЕРВИ С ОЦЕТ	45.4	0.0
14	0807	ПЪПЕШИ, ДИНИ, ПАПАИ	42.7	0.0
15	0811	ПЛОДОВЕ ВЪВ ВОДА ИЛИ ЗАМРАЗЕНИ	30.5	0.0
16	2005	ЗЕЛЕНЧУКОВИ КОНСЕРВИ БЕЗ ОЦЕТ	26.1	0.0
17	0409	ЕСТЕСТВЕН МЕД	25.4	0.0
18	1006	ОРИЗ	22.6	0.0
19	2002	КОНСЕРВИРАНИ ДОМАТИ	22.0	0.0
20	1905	БИСКВИТИ И СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	19.3	0.0
21	0602	ЖИВИ РАСТЕНИЯ	18.3	0.0
22	0812	ПЛОДОВИ ПУЛПОВЕ	16.3	0.0
23	0402	МЛЯКО И СМЕТАНА, КОНЦЕНТР., ПОДСЛАДЕНИ	15.3	0.0
24	0603	ЦВЕТЯ, ЦВЕТНИ ПЪПКИ	14.5	0.0
25	2104	ПРЕПАРАТИ ЗА СУПИ И БУЛЬОНИ	14.0	0.0
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ	11752.4	6.7
		ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ		
1	2603	МЕДНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	39349.3	22.6
2	2608	ЦИНКОВИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	18998.4	10.9
3	7208	ГОРЕЩО ПЛОСКО ВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	17124.5	9.8
4	7210	ПЛОСКОВАЛЦОВО ЖЕЛЯЗО С ПОКРИТИЕ НАД 600ММ	13194.1	7.6
5	2607	ОЛОВНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	10816.3	6.2
6	2523	ЦИМЕНТИ	8392.5	4.8
7	7306	РАЗНИ ТРЪБИ	7927.9	4.5
8	6809	ГИПСОВИ ИЗДЕЛИЯ	5381.3	3.1
9	3214	КИТОВЕ, СМОЛИ И ДР.	4466.3	2.6
10	7209	СТУДЕНО ПЛОСКОВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	4061.7	2.3
11	7202	ФЕРОСПЛАВИ	3095.3	1.8
12	7602	АЛУМИНИЕВИ ОТПАДЪЦИ	3091.8	1.8
13	6904	СТРОИТЕЛНИ ТУХЛИ, БЛОКОВЕ И ДР.	2157.0	1.2
14	8544	ЕЛЕКТРОПРОВОДНИЦИ	1412.6	0.8
15	7404	МЕДНИ ОТПАДЪЦИ	1198.6	0.7
16	3921	ПЛОЧИ, ЛЕНТИ, ЛИСТА ОТ ПЛАСТМАСИ	1169.0	0.7
17	3004	МЕДИКАМЕНТИ (НА ДРЕБНО)	1159.6	0.7
18	2529	ФЕЛДШПАТ И ДР.	1002.9	0.6
19	8548	РАЗНИ ЕЛЕКТРИЧЕСКИ МАШИНИ И АПАРАТИ	997.8	0.6
20	3917	ПЛАСТМАСОВИ ТРЪБИ И МАРКУЧИ	986.8	0.6
21	2811	НЕОРГАНИЧНИ КИСЕЛИНИ, НЕМЕТАЛНИ ОКСИДИ	857.5	0.5
22	3824	СВЪРЗАЩИ ПРЕПАРАТИ ЗА ЛЕЯРСКИ ФОРМИ	832.4	0.5
23	7216	ЖЕЛЕЗНИ ПРОФИЛИ	823.5	0.5
24	6905	КЕРЕМИДИ, КОМИНИ И ДР.	794.9	0.5
25	7305	ТРЪБИ ЗАВАРЕНИ ИЛИ НИТОВАНИ	697.6	0.4
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ	149989.6	86.0
		ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ	161742.0	92.8
		ДЯЛ ОТ ВНОСА ОТ РЕГИОНА		8.7
		ДЯЛ ОТ ОБЩ ВНОС НА БЪЛГАРИЯ		0.7

Таблица 12

Водещи стоки във вноса на България от Сърбия и Черна Гора през 2006 г.

№	КОД по КН	Описание на стоката	ВНОС (хил. дол.)	%
		ОБЩО ВНОС	209,224.2	100.0
СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ				
1	0602	ЖИВИ РАСТЕНИЯ	1,772.4	0.8
2	1206	СЛЪНЧОГЛЕДОВО СЕМЕ	1,446.5	0.7
3	1703	ЗАХАРНА МЕЛАСА	548.0	0.3
4	1005	ЦАРЕВИЦА	469.0	0.2
5	2106	ПРОТЕИНОВИ КОНЦЕНТРАТИ И ДР.	339.1	0.2
6	1103	БУЛГУР, ГРИС, ГРАНУЛИ	275.6	0.1
7	0809	КАЙСИИ, ЧЕРЕШИ, ПРАСКОВИ, СЛИВИ	203.1	0.1
8	0407	ПТИЧИ ЯЙЦА С ЧЕРУПКА	201.0	0.1
9	1517	МАРГАРИНИ	190.1	0.1
10	2202	БЕЗАЛКОХОЛНИ НАПИТКИ	107.4	0.1
11	0904	ПИПЕР	97.9	0.0
12	1507	СОЕВО МАСЛО	96.0	0.0
13	0710	ЗЕЛЕНЧУЦИ ВЪВ ВОДА ИЛИ ЗАМРАЗЕНИ	88.2	0.0
14	1108	СКОРБЯЛА, НИШЕСТЕ, ИНУЛИН	69.5	0.0
15	0808	ЯБЪЛКИ, КРУШИ, ДЮЛИ	46.8	0.0
16	0712	СУШЕНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	44.2	0.0
17	1806	ШОКОЛАДИ	44.0	0.0
18	1208	БРАШНА ОТ МАСЛОДАЙНИ СЕМЕНА И ПЛОДОВЕ	42.6	0.0
19	2104	ПРЕПАРАТИ ЗА СУПИ И БУЛЬОНИ	42.5	0.0
20	1302	РАСТИТЕЛНИ ЕКСТРАКТИ, ПЕКТИН, АГАР-АГАР	40.2	0.0
21	0701	КАРТОФИ, ПРЕСНИ И ОХЛАДЕНИ	34.7	0.0
22	0811	ПЛОДОВЕ ВЪВ ВОДА ИЛИ ЗАМРАЗЕНИ	27.9	0.0
23	2204	ГРОЗДОВИ ВИНА	24.0	0.0
24	1905	БИСКВИТИ И СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	21.5	0.0
25	2003	КОНСЕРВИРАНИ ГЪБИ	16.5	0.0
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ	6,288.7	3.0
ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ				
1	7403	РАФИНИРАНА МЕД И СПЛАВИ	44,129.3	21.1
2	7210	ПЛОСКОВАЛЦОВ. ЖЕЛЯЗО С ПОКРИТИЕ НАД 600ММ	27,002.4	12.9
3	2607	ОЛОВНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	13,622.4	6.5
4	2523	ЦИМЕНТИ	11,532.3	5.5
5	2608	ЦИНКОВИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	10,221.6	4.9
6	3901	ПЪРВИЧНИ ПОЛИЕТИЛЕНИ	8,612.5	4.1
7	7204	ЖЕЛЕЗНИ ОТПАДЪЦИ	8,282.1	4.0
8	7208	ГОРЕЩО ПЛОСКО ВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	7,633.8	3.6
9	6904	СТРОИТЕЛНИ ТУХЛИ, БЛОКОВЕ И ДР.	5,631.5	2.7
10	7209	СТУДЕНО ПЛОСКОВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	5,223.8	2.5
11	7404	МЕДНИ ОТПАДЪЦИ	4,532.8	2.2
12	7409	ЛАМАРИНИ И ЛЕНТИ ОТ МЕД	4,409.4	2.1
13	4011	ПНЕВМАТИЧНИ ГУМИ	3,592.8	1.7
14	6806	МИНЕРАЛНИ ВАТИ-ИЗОЛАТОРИ	2,655.3	1.3
15	4811	ИМПРЕГНИРАНИ ХАРТИИ И КАРТОНИ	2,589.9	1.2
16	3214	КИТОВЕ, СМОЛИ И ДР.	2,393.0	1.1
17	7411	МЕДНИ ТРЪБИ	1,602.7	0.8
18	8504	ТРАНСФОРМАТОРИ, ПРЕОБРАЗОВАТЕЛИ	1,568.9	0.7
19	2804	ВОДОРОД, БЛАГОРОДНИ ГАЗОВЕ, НЕМЕТ. ЕЛЕМЕНТИ	1,551.3	0.7
20	8607	ЧАСТИ ЗА Ж.П. ПОДВИЖЕН СЪСТАВ	1,351.7	0.6
21	7321	ПЕЧКИ, ОГНИЩА, СКАРИ И ДР.	1,280.3	0.6
22	4403	НЕОБРАБОТЕН ДЪРВЕН МАТЕРИАЛ	1,200.8	0.6
23	3917	ПЛАСТМАСОВИ ТРЪБИ И МАРКУЧИ	1,189.4	0.6
24	4810	ГРУНДИРАНА ХАРТИЯ И КАРТОН	1,164.7	0.6
25	3921	ПЛОЧИ, ЛЕНТИ, ЛИСТА ОТ ПЛАСТМАСИ	1,083.1	0.5
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ	174,057.8	83.2
		ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ	180,346.5	86.2
		ДЯЛ ОТ ВНОСА ОТ РЕГИОНА		9.7
		ДЯЛ ОТ ОБЩ ВНОС НА БЪЛГАРИЯ		0.8

Таблица 13

Водещи стоки в износа на България към Турция през 1992 г.

No	КОД по КН	Описание на стоката	ИЗНОС (хил. дол.)	%
		ОБЩО ИЗНОС	252695.0	100.0
СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ				
1	1206	СЛЪНЧОГЛЕДОВО СЕМЕ	8335.0	3.3
2	0406	СИРЕНА И ИЗВАРА	7332.0	2.9
3	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	6670.0	2.6
4	0201	МЕСО ОТ ЕДЪР РОГАТ ДОБИТЪК, ПРЯСНО, ОХЛАД.	4611.0	1.8
5	2302	ТРИЦИ	3080.0	1.2
6	1005	ЦАРЕВИЦА	2746.0	1.1
7	0207	ПТИЧЕ МЕСО И КАРАНТИИ	2351.0	0.9
8	1001	ПШЕНИЦА	1978.0	0.8
9	1006	ОРИЗ	1961.0	0.8
10	0307	МЕКОТЕЛИ	1957.0	0.8
11	2306	КЮСПЕ ОТ МАСЛОДАЙНИ РАСТЕНИЯ	1729.0	0.7
12	2002	КОНСЕРВИРАНИ ДОМАТИ	1127.0	0.4
13	0713	БОБОВИ КУЛТУРИ	890.0	0.4
14	0812	ПЛОДОВИ ПУЛПОВЕ	722.0	0.3
15	0202	МЕСО ОТ ЕДЪР РОГАТ ДОБИТЪК, ЗАМРАЗЕНО	498.0	0.2
16	0204	ОВЧЕ И КОЗЕ МЕСО	399.0	0.2
17	0402	МЛЯКО И СМЕТАНА, КОНЦЕНТР., ПОДСЛАДЕНИ	369.0	0.1
18	0708	ФАСУЛ,ГРАХ	341.0	0.1
19	0407	ПТИЧИ ЯЙЦА С ЧЕРУПКА	333.0	0.1
20	2005	ЗЕЛЕНЧУКОВИ КОНСЕРВИ БЕЗ ОЦЕТ	291.0	0.1
21	1518	ПРЕРАБОТЕНИ МАСЛА НЕ ЗА КОНСУМАЦИЯ	287.0	0.1
22	2001	ЗЕЛЕНЧУКОВИ КОНСЕРВИ С ОЦЕТ	278.0	0.1
23	1403	МАТЕРИАЛИ ЗА ЧЕТКИ И МЕТЛИ	247.0	0.1
24	2207	ЕТИЛОВ АЛКОХОЛ	202.0	0.1
25	0802	ЧЕРУПКОВИ ПЛОДОВЕ	187.0	0.1
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ	48921.0	19.4
ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ				
1	7901	НЕОБРАБОТЕН ЦИНК	17232.0	6.8
2	7402	НЕРАФИНИРАНА МЕД	15088.0	6.0
3	3901	ПЪРВИЧНИ ПОЛИЕТИЛЕНИ	13594.0	5.4
4	3102	АЗОТНИ ТОРОВЕ	10829.0	4.3
5	7207	ПОЛУПРОДУКТИ ОТ ЖЕЛЯЗО И СТОМАНА	10346.0	4.1
6	7209	СТУДЕНО ПЛОСКОВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	9966.0	3.9
7	4102	СУРОВИ ОВЧИ КОЖИ	7368.0	2.9
8	7208	ГОРЕЩО ПЛОСКО ВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	7017.0	2.8
9	7204	ЖЕЛЕЗНИ ОТПАДЪЦИ	5735.0	2.3
10	7220	ПЛОСКОВАЛЦОВ.НЕРЪЖД. СТОМАНА ПОД 600 ММ	5608.0	2.2
11	7210	ПЛОСКОВАЛЦОВ.ЖЕЛЯЗО С ПОКРИТИЕ НАД 600ММ	5286.0	2.1
12	3902	ПЪРВИЧНИ ПОЛИПРОПИЛЕНИ	5234.0	2.1
13	2903	ВЪГЛЕВОДОРОДНИ ХАЛОГЕНОПРОИЗВОДНИ	5113.0	2.0
14	5402	СИНТЕТИЧНИ ПРЕЖДИ НА ЕДРО	4293.0	1.7
15	2926	СЪЕДИНЕНИЯ С НИТРИЛНА ГРУПА	3754.0	1.5
16	2902	ЦИКЛЕНИ ВЪГЛЕВОДОРОДИ	3649.0	1.4
17	2835	ФОСФАТИ И ФОСФИТИ	3615.0	1.4
18	7801	НЕОБРАБОТЕНО ОЛОВО	3593.0	1.4
19	7214	ЖЕЛЕЗНИ ПРЪТИ	3259.0	1.3
20	4403	НЕОБРАБОТЕН ДЪРВЕН МАТЕРИАЛ	3119.0	1.2
21	5403	ИЗКУСТВЕНИ ПРЕЖДИ НА ЕДРО	2905.0	1.1
22	8458	МЕТАЛОТНЕНАЩИ СТРУГОВЕ	2677.0	1.1
23	4101	СУРОВИ КОЖИ ОТ ЕДЪР РОГАТ ДОБИТЪК	2448.0	1.0
24	2917	ПОЛИКАРБОКСИЛНИ КИСЕЛИНИ И ПРОИЗВОДНИ	2293.0	0.9
25	7403	РАФИНИРАНА МЕД И СПЛАВИ	2185.0	0.9
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ	156206.0	61.8
		ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ	205127.0	81.2
		ДЯЛ ОТ ИЗНОСА КЪМ РЕГИОНА		28.1

Таблица 14

Водещи стоки в износа на България към Турция през 1998 г.

№	КОД по КН	Описание на стоката	ИЗНОС (хил. дол.)	%
ОБЩО ИЗНОС			341253.6	100.0
СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ				
1	1001	ПШЕНИЦА	21320.5	6.2
2	2402	ЦИГАРИ И ПУРИ	7273.1	2.1
3	1701	ЗАХАР, ЗАХАРОЗА	3113.5	0.9
4	2302	ТРИЦИ	1804.5	0.5
5	2306	КЮСПЕ ОТ МАСЛОДАЙНИ РАСТЕНИЯ	1595.9	0.5
6	1005	ЦАРЕВИЦА	1405.6	0.4
7	0307	МЕКОТЕЛИ	1264.2	0.4
8	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	1195.1	0.4
9	1006	ОРИЗ	1064.0	0.3
10	0802	ЧЕРУПКОВИ ПЛОДОВЕ	1038.9	0.3
11	1206	СЛЪНЧОГЛЕДОВО СЕМЕ	888.5	0.3
12	1003	ЕЧЕМИК	850.7	0.2
13	1207	СЕМЕ ОТ ПАМУК, РИЦИН, СУСАМ, СИНАП И ДР.	765.1	0.2
14	1515	ЛЕНЕНО, РИЦИНОВО, СУСАМЕНО И ДР.МАСЛА	610.8	0.2
15	2303	ОТПАДЪЦИ ОТ ЗАХАРНОТО ПРОИЗВОДСТВО	538.4	0.2
16	1008	ПРОСО, ЕЛДА И ДР. ЖИТНИ РАСТЕНИЯ	491.3	0.1
17	1209	СЕМЕНА ЗА ПОСЕВ, СПОРИ	402.5	0.1
18	0602	ЖИВИ РАСТЕНИЯ	315.0	0.1
19	1403	МАТЕРИАЛИ ЗА ЧЕТКИ И МЕТЛИ	264.0	0.1
20	0713	БОБОВИ КУЛТУРИ	216.2	0.1
21	1502	МАЗНИНИ ОТ ЕДЪР ДОБИТЪК, ОВЦЕ, КОЗИ	159.9	0.0
22	1518	ПРЕРАБОТЕНИ МАСЛА НЕ ЗА КОНСУМАЦИЯ	149.2	0.0
23	0508	КОРАЛИ И ДР. ПОДОБНИ	132.1	0.0
24	1521	ВОСЪЦИ, СПЕРМАЦЕТ	126.1	0.0
25	1211	ЛЕКАРСТВЕНИ И КОЗМЕТИЧНИ РАСТЕНИЯ	95.8	0.0
ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ			47080.9	13.8
ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ				
1	2716	ЕЛЕКТРИЧЕСКА ЕНЕРГИЯ	81566.0	23.9
2	7402	НЕРАФИНИРАНА МЕД	26477.1	7.8
3	2836	КАРБОНАТИ, ПЕРКАРБОНАТИ	21208.1	6.2
4	2710	НЕФТОПРОДУКТИ, ГОРИВА	18022.0	5.3
5	7403	РАФИНИРАНА МЕД И СПЛАВИ	16521.1	4.8
6	3902	ПЪРВИЧНИ ПОЛИПРОПИЛЕНИ	14619.6	4.3
7	7901	НЕОБРАБОТЕН ЦИНК	8838.0	2.6
8	7801	НЕОБРАБОТЕНО ОЛОВО	6831.1	2.0
9	2933	АЗОТНИ ХЕТЕРОЦИКЛЕНИ СЪЕДИНЕНИЯ	6168.8	1.8
10	4407	ОБРАБОТЕН ДЪРВЕН МАТЕРИАЛ	6038.7	1.8
11	3102	АЗОТНИ ТОРОВЕ	4360.4	1.3
12	2902	ЦИКЛЕНИ ВЪГЛЕВОДОРОДИ	3926.0	1.2
13	4804	КРАФТ ХАРТИИ И КАРТОНИ НА ЕДРО	3592.9	1.1
14	3901	ПЪРВИЧНИ ПОЛИЕТИЛЕНИ	3095.3	0.9
15	2903	ВЪГЛЕВОДОРОДНИ ХАЛОГЕНОПРОИЗВОДНИ	2891.9	0.8
16	5501	КАБЕЛИ ОТ СИНТЕТИЧНИ НИШКИ	2800.2	0.8
17	4403	НЕОБРАБОТЕН ДЪРВЕН МАТЕРИАЛ	2694.9	0.8
18	4409	ДЪРВЕНИ ПРОФИЛИ	2541.7	0.7
19	7210	ПЛОСКОВАЛЦОВ. ЖЕЛЯЗО С ПОКРИТИЕ НАД 600ММ	2356.7	0.7
20	8544	ЕЛЕКТРОПРОВОДНИЦИ	2333.1	0.7
21	2926	СЪЕДИНЕНИЯ С НИТРИЛНА ГРУПА	2290.7	0.7
22	7208	ГОРЕЩО ПЛОСКО ВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	2201.2	0.6
23	5404	СИНТЕТИЧНИ НИШКИ ЕДИНИЧНИ	2086.6	0.6
24	2807	СЯРНА КИСЕЛИНА	1738.4	0.5
25	2912	АЛДЕХИДИ	1530.0	0.4
ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ			246730.5	72.3
ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ			293811.4	86.1
ДЯЛ ОТ ИЗНОСА КЪМ РЕГИОНА				49.8
ДЯЛ ОТ ОБЩ ИЗНОС НА БЪЛГАРИЯ				7.0

Таблица 15

Водещи стоки в износа на България към Турция през 1999 г.

No	КОД по КН	Описание на стоката	ИЗНОС (хил. дол.)	%
		ОБЩО ИЗНОС	283085.1	100.0
		СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ		
1	1206	СЛЪНЧОГЛЕДОВО СЕМЕ	11762.6	4.2
2	1001	ПШЕНИЦА	9643.6	3.4
3	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	6072.2	2.1
4	2306	КЮСПЕ ОТ МАСЛОДАЙНИ РАСТЕНИЯ	4739.1	1.7
5	1005	ЦАРЕВИЦА	2780.5	1.0
6	2402	ЦИГАРИ И ПУРИ	2532.3	0.9
7	2302	ТРИЦИ	1813.2	0.6
8	1515	ЛЕНЕНО, РИЦИНОВО, СУСАМЕНО И ДР.МАСЛА	1364.1	0.5
9	1702	ЛАКТОЗА, МАЛТОЗА, ФРУКТОЗА, ГЛЮКОЗА	947.0	0.3
10	2303	ОТПАДЪЦИ ОТ ЗАХАРНОТО ПРОИЗВОДСТВО	834.9	0.3
11	1207	СЕМЕ ОТ ПАМУК, РИЦИН, СУСАМ, СИНАП И ДР.	607.4	0.2
12	0307	МЕКОТЕЛИ	581.5	0.2
13	0802	ЧЕРУПКОВИ ПЛОДОВЕ	563.3	0.2
14	0602	ЖИВИ РАСТЕНИЯ	391.1	0.1
15	1212	РОШКОВИ, ВОДОРАСЛИ, ЗАХАР.ЦВЕКЛО, РЪСТИКА	335.8	0.1
16	1008	ПРОСО,ЕЛДА И ДР.ЖИТНИ РАСТЕНИЯ	330.9	0.1
17	1403	МАТЕРИАЛИ ЗА ЧЕТКИ И МЕТЛИ	288.0	0.1
18	0508	КОРАЛИ И ДР. ПОДОБНИ	157.6	0.1
19	1502	МАЗНИНИ ОТ ЕДЪР ДОБИТЪК, ОВЦЕ,КОЗИ	114.3	0.0
20	2308	ЖЪЛЪДИ, КЕСТЕНИ И ДР.	86.1	0.0
21	0910	ДАФИНОВ ЛИСТ, МАЩЕРКА, ШАФРАН, КЪРИ, ИСИОТ	78.1	0.0
22	1006	ОРИЗ	78.0	0.0
23	1522	ДЕГРА, ОТПАДЪЦИ ОТ ПРЕРАБОТЕНИ МАЗНИНИ	73.4	0.0
24	1521	ВОСЪЦИ, СПЕРМАЦЕТ	59.7	0.0
25	1602	МЕСНИ КОНСЕРВИ	59.4	0.0
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ	46294.1	16.4
		ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ		
1	2799	МЕСНИ КОНСЕРВИ	63304.0	22.4
2	2710	НЕФТОПРОДУКТИ, ГОРИВА	24186.1	8.5
3	2836	КАРБОНАТИ, ПЕРКАРБОНАТИ	19958.4	7.1
4	3902	ПЪРВИЧНИ ПОЛИПРОПИЛЕНИ	13432.7	4.7
5	7403	РАФИНИРАНА МЕД И СПЛАВИ	12969.6	4.6
6	7901	НЕОБРАБОТЕН ЦИНК	10054.3	3.6
7	7801	НЕОБРАБОТЕНО ОЛОВО	6903.6	2.4
8	7210	ПЛОСКОВАЛЦОВ.ЖЕЛЯЗО С ПОКРИТИЕ НАД 600ММ	4326.6	1.5
9	2523	ЦИМЕНТИ	3824.9	1.4
10	4407	ОБРАБОТЕН ДЪРВЕН МАТЕРИАЛ	3289.2	1.2
11	4804	КРАФТ ХАРТИИ И КАРТОНИ НА ЕДРО	3270.8	1.2
12	7308	МЕТАЛНИ КОНСТРУКЦИИ	3245.7	1.1
13	7402	НЕРАФИНИРАНА МЕД	3177.0	1.1
14	4409	ДЪРВЕНИ ПРОФИЛИ	3089.4	1.1
15	2926	СЪЕДИНЕНИЯ С НИТРИЛНА ГРУПА	2540.7	0.9
16	2902	ЦИКЛЕНИ ВЪГЛЕВОДОРОДИ	2392.2	0.8
17	4403	НЕОБРАБОТЕН ДЪРВЕН МАТЕРИАЛ	2336.6	0.8
18	7207	ПОЛУПРОДУКТИ ОТ ЖЕЛЯЗО И СТОМАНА	2163.1	0.8
19	2815	НАТРИЕВА,КАЛИЙЕВА ОСНОВА И ДР.	2093.5	0.7
20	2917	ПОЛИКАРБОКСИЛНИ КИСЕЛИНИ И ПРОИЗВОДНИ	2007.9	0.7
21	2603	МЕДНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	1976.6	0.7
22	4703	ЦЕЛУЛОЗА, НАТРОНОВА ИЛИ СУЛФАТНА	1908.5	0.7
23	2807	СЯРНА КИСЕЛИНА	1547.6	0.5
24	2814	АМОНЯК, АМОНЯЧНА ВОДА	1432.0	0.5
25	3701	ФОТОФИЛМИ И ПЛАКИ	1427.4	0.5
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ	196858.4	69.5
		ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ	243152.5	85.9
		ДЯЛ ОТ ИЗНОСА КЪМ РЕГИОНА		40.1
		ДЯЛ ОТ ОБЩ ИЗНОС НА БЪЛГАРИЯ		6.1

Таблица 16

Водещи стоки в износа на България към Турция през 2006 г.

№	КОД по КН	Описание на стоката	ИЗНОС (хил. дол.)	%
		ОБЩО ИЗНОС	1734667.6	100.0
СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ				
1	1206	СЛЪНЧОГЛЕДОВО СЕМЕ	41397.5	2.4
2	2402	ЦИГАРИ И ПУРИ	8246.2	0.5
3	2306	КЮСПЕ ОТ МАСЛОДАЙНИ РАСТЕНИЯ	6540.4	0.4
4	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	4386.3	0.3
5	2303	ОТПАДЪЦИ ОТ ЗАХАРНОТО ПРОИЗВОДСТВО	3974.9	0.2
6	2302	ТРИЦИ	3464.0	0.2
7	0802	ЧЕРУПКОВИ ПЛОДОВЕ	2500.5	0.1
8	1005	ЦАРЕВИЦА	1580.6	0.1
9	1515	ЛЕНЕНО, РИЦИНОВО, СУСАМЕНО И ДР. МАСЛА	1487.1	0.1
10	1205	СЕМЕ ОТ РЕПИЦА И РАПИЦА	1374.0	0.1
11	1905	БИСКВИТИ И СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	1002.3	0.1
12	2309	ХРАНА ЗА КУЧЕТА И КОТКИ	991.0	0.1
13	2106	ПРОТЕИНОВИ КОНЦЕНТРАТИ И ДР.	957.8	0.1
14	2401	СУРОВ ТЮТЮН	871.1	0.1
15	1702	ЛАКТОЗА, МАЛТОЗА, ФРУКТОЗА, ГЛЮКОЗА	835.0	0.0
16	1006	ОРИЗ	701.0	0.0
17	0602	ЖИВИ РАСТЕНИЯ	624.8	0.0
18	2208	СПИРТНИ НАПИТКИ	260.2	0.0
19	1806	ШОКОЛАДИ	248.3	0.0
20	0307	МЕКОТЕЛИ	217.4	0.0
21	0713	БОБОВИ КУЛТУРИ	216.1	0.0
22	1008	ПРОСО, ЕЛДА И ДР. ЖИТНИ РАСТЕНИЯ	200.1	0.0
23	1207	СЕМЕ ОТ ПАМУК, РИЦИН, СУСАМ, СИНАП И ДР.	188.3	0.0
24	1403	МАТЕРИАЛИ ЗА ЧЕТКИ И МЕТЛИ	175.9	0.0
25	0909	СЕМЕ ОТ АНАСОН, КОПЪР, КИМИОН, КИМ, КОРИАНД.	172.2	0.0
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ	82613.0	4.8
ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ				
1	7402	НЕРАФИНИРАНА МЕД	337199.5	19.4
2	2710	НЕФТОПРОДУКТИ, ГОРИВА	233146.6	13.4
3	7901	НЕОБРАБОТЕН ЦИНК	159960.3	9.2
4	7208	ГОРЕЩО ПЛОСКО ВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	135800.3	7.8
5	7210	ПЛОСКОВАЛЦОВО ЖЕЛЯЗО С ПОКРИТИЕ НАД 600ММ	61760.6	3.6
6	7204	ЖЕЛЕЗНИ ОТПАДЪЦИ	52291.8	3.0
7	7801	НЕОБРАБОТЕНО ОЛОВО	49043.5	2.8
8	7403	РАФИНИРАНА МЕД И СПЛАВИ	35628.4	2.1
9	7005	ШЛИФОВАНО И ПОЛИРАНО СЪГЪЛКО	35391.0	2.0
10	8901	ТРАНСПОРТНИ КОРАБИ	35029.1	2.0
11	3902	ПЪРВИЧНИ ПОЛИПРОПИЛЕНИ	29108.5	1.7
12	7209	СТУДЕНО ПЛОСКОВАЛЦОВАНО ЖЕЛЯЗО НАД 600ММ	25937.2	1.5
13	4410	ДЪРВЕНО-СТРУЖКОВИ ПЛОЧИ	20055.2	1.2
14	2917	ПОЛИКАРБОКСИЛНИ КИСЕЛИНИ И ПРОИЗВОДНИ	17320.9	1.0
15	7013	БИТОВА СЪГЪЛЛАРИЯ	16842.3	1.0
16	2836	КАРБОНАТИ, ПЕРКАРБОНАТИ	16499.6	1.0
17	2926	СЪЕДИНЕНИЯ С НИТРИЛНА ГРУПА	15686.0	0.9
18	2902	ЦИКЛЕНИ ВЪГЛЕВОДОРОДИ	15466.5	0.9
19	7409	ЛАМАРИНИ И ЛЕНТИ ОТ МЕД	15460.4	0.9
20	8544	ЕЛЕКТРОПРОВОДНИЦИ	15131.3	0.9
21	2905	АЦИКЛЕНИ АЛКОХОЛИ И ПРОИЗВОДНИ	14376.2	0.8
22	6203	МЪЖКИ КОСТЮМИ, САКА, ПАНТАЛОНИ	13724.4	0.8
23	7010	СЪГЪЛЕН АМБАЛАЖ	13515.5	0.8
24	3901	ПЪРВИЧНИ ПОЛИЕТИЛЕНИ	12563.1	0.7
25	8606	ТОВАРНИ ВАГОНИ	12141.8	0.7
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ	1389080.0	80.1
		ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ	1471693.0	84.8
		ДЯЛ ОТ ИЗНОСА КЪМ РЕГИОНА		45.5
		ДЯЛ ОТ ОБЩ ИЗНОС НА БЪЛГАРИЯ		9.8

Таблица 17

Водещи стоки във вноса на България от Турция през 1992 г.

No	КОД по КН	Описание на стоката	ВНОС (хил. дол.)	%
		ОБЩО ВНОС	69007.0	100.0
		СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ		
1	1701	ЗАХАР, ЗАХАРОЗА	3470.0	5.0
2	2005	ЗЕЛЕНЧУКОВИ КОНСЕРВИ БЕЗ ОЦЕТ	1980.0	2.9
3	0805	ЦИТРУСОВИ ПЛОДОВЕ	1806.0	2.6
4	1703	ЗАХАРНА МЕЛАСА	1694.0	2.5
5	0703	ЛУК, ШАЛОТ, ЧЕСЪН, ПРАЗ	1356.0	2.0
6	2102	МАЯ, НАБУХВАТЕЛИ	1290.0	1.9
7	1211	ЛЕКАРСТВЕНИ И КОЗМЕТИЧНИ РАСТЕНИЯ	870.0	1.3
8	1704	ЗАХАРНИ ИЗДЕЛИЯ БЕЗ КАКАО	619.0	0.9
9	1806	ШОКОЛАДИ	601.0	0.9
10	1905	БИСКВИТИ И СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	488.0	0.7
11	0803	БАНАНИ	270.0	0.4
12	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	194.0	0.3
13	2203	БИРИ	127.0	0.2
14	2303	ОТПАДЪЦИ ОТ ЗАХАРНОТО ПРОИЗВОДСТВО	91.0	0.1
15	0712	СУШЕНИ ЗЕЛЕНЧУЦИ	84.0	0.1
16	0802	ЧЕРУПКОВИ ПЛОДОВЕ	82.0	0.1
17	0713	БОБОВИ КУЛТУРИ	80.0	0.1
18	0406	СИРЕНА И ИЗВАРА	80.0	0.1
19	0807	ПЪПЕШИ, ДИНИ, ПАПАИ	59.0	0.1
20	0910	ДАФИНОВ ЛИСТ, МАЩЕРКА, ШАФРАН, КЪРИ, ИСИОТ	58.0	0.1
21	0601	ЛУКОВИЦИ, ГРУДКИ, КОРЕНИ	50.0	0.1
22	1520	ГЛИЦЕРИН	43.0	0.1
23	1902	ТЕСТЕНИ ХРАНИ, МАКАРОНИ И ДР.	39.0	0.1
24	2003	КОНСЕРВИРАНИ ГЪБИ	38.0	0.1
25	1805	КАКАО НА ПРАХ	36.0	0.1
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ	15505.0	22.5
		ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ		
1	8438	МАШИНИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ХРАНИ	7455.0	10.8
2	8702	АВТОБУСИ, ТРОЛЕЙБУСИ	5522.0	8.0
3	8523	МАГНИТНИ НОСИТЕЛИ БЕЗ ЗАПИС	2194.0	3.2
4	3004	МЕДИКАМЕНТИ (НА ДРЕБНО)	2169.0	3.1
5	2710	НЕФТОПРОДУКТИ, ГОРИВА	1883.0	2.7
6	5201	ПАМУК	1765.0	2.6
7	6302	СПАЛНО БЕЛЪО ПОКРИВКИ	1202.0	1.7
8	4104	ОБРАБОТЕНИ КОЖИ ОТ ЕДЪР РОГАТ ДОБИТЪК	1135.0	1.6
9	3923	ПЛАСТМАСОВИ ОПАКОВКИ	1127.0	1.6
10	6902	СТРОИТЕЛНИ АРТИКУЛИ, НЕСИЛИКАТНИ	987.0	1.4
11	8417	НЕЕЛЕКТРИЧЕСКИ ПЕЦИ	905.0	1.3
12	6203	МЪЖКИ КОСТЮМИ, САКА, ПАНТАЛОНИ	875.0	1.3
13	5403	ИЗКУСТВЕНИ ПРЕЖДИ НА ЕДРО	724.0	1.0
14	7403	РАФИНИРАНА МЕД И СПЛАВИ	689.0	1.0
15	8413	ПОМПИ И ЕЛЕВАТОРИ ЗА ТЕЧНОСТИ	654.0	0.9
16	8703	ЛЕКИ АВТОМОБИЛИ	639.0	0.9
17	8453	КОЖАРСКИ И ОБУЩАРСКИ МАШИНИ	574.0	0.8
18	4203	КОЖЕНИ ОБЛЕКЛА	525.0	0.8
19	4408	ФУРНИРИ	507.0	0.7
20	2608	ЦИНКОВИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	496.0	0.7
21	8452	ШЕВНИ МАШИНИ	486.0	0.7
22	8422	МИЯЧНИ И ПЪЛНАЧНИ МАШИНИ	486.0	0.7
23	6402	РАЗНИ КАУЧУКОВИ И ПЛАСТМАСОВИ ОБУВКИ	472.0	0.7
24	5208	ПАМУЧНИ ТЪКАНИ НАД 85% ДО 200 Г/КВ.М.	472.0	0.7
25	2603	МЕДНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	406.0	0.6
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ	34349.0	49.8
		ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ	49854.0	72.2
		ДЯЛ ОТ ВНОСА ОТ РЕГИОНА		25.8
		ДЯЛ ОТ ОБЩ ВНОС НА БЪЛГАРИЯ		1.1

Таблица 18

Водещи стоки във вноса на България от Турция през 1998 г.

№	КОД по КН	Описание на стоката	ВНОС (хил. дол.)	%
		ОБЩО ВНОС	131505.3	100.0
СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ				
1	2102	МАЯ, НАБУХВАТЕЛИ	2005.8	1.5
2	2005	ЗЕЛЕНЧУКОВИ КОНСЕРВИ БЕЗ ОЦЕТ	1398.8	1.1
3	0805	ЦИТРУСОВИ ПЛОДОВЕ	1208.7	0.9
4	1704	ЗАХАРНИ ИЗДЕЛИЯ БЕЗ КАКАО	1172.4	0.9
5	1206	СЛЪНЧОГЛЕДОВО СЕМЕ	1037.5	0.8
6	2401	СУРОВ ТЮТЮН	942.0	0.7
7	1905	БИСКВИТИ И СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	939.6	0.7
8	1517	МАРГАРИНИ	852.6	0.6
9	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	714.4	0.5
10	1703	ЗАХАРНА МЕЛАСА	703.5	0.5
11	1516	ХИМИЧЕСКИ ПРЕРАБОТЕНИ МАСЛА	640.9	0.5
12	1006	ОРИЗ	398.7	0.3
13	0702	ДОМАТИ, ПРЕСНИ И ОХЛАДЕНИ	349.0	0.3
14	0701	КАРТОФИ, ПРЕСНИ И ОХЛАДЕНИ	333.3	0.3
15	1806	ШОКОЛАДИ	299.0	0.2
16	0407	ПТИЧИ ЯЙЦА С ЧЕРУПКА	273.2	0.2
17	0703	ЛУК, ШАЛОТ, ЧЕСЪН, ПРАЗ	251.3	0.2
18	1701	ЗАХАР, ЗАХАРОЗА	240.7	0.2
19	1001	ПШЕНИЦА	135.9	0.1
20	0713	БОБОВИ КУЛТУРИ	128.4	0.1
21	0909	СЕМЕ ОТ АНАСОН, КОПЪР, КИМИОН, КИМ, КОРИАНД.	124.3	0.1
22	2002	КОНСЕРВИРАНИ ДОМАТИ	118.4	0.1
23	0802	ЧЕРУПКОВИ ПЛОДОВЕ	105.4	0.1
24	0707	КРАСТАВИЦИ, КОРНИШОНИ, ПРЕСНИ, ОХЛАДЕНИ	94.1	0.1
25	0603	ЦВЕТА, ЦВЕТНИ ПЪПКИ	91.5	0.1
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ	14559.4	11.1
ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ				
1	8702	АВТОБУСИ, ТРОЛЕЙБУСИ	15031.9	11.4
2	2603	МЕДНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	11965.0	9.1
3	2608	ЦИНКОВИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	7103.7	5.4
4	4104	ОБРАБОТЕНИ КОЖИ ОТ ЕДЪР РОГАТ ДОБИТЪК	3639.0	2.8
5	6002	РАЗНИ ТРИКОТАЖНИ ПЛАТОВЕ	3502.2	2.7
6	4819	ХАРТИЕН АМБАЛАЖ И ОПАКОВКИ	2882.3	2.2
7	3402	МИЕЩИ И ПЕРИЛНИ ПРЕПАРАТИ	2607.5	2.0
8	2607	ОЛОВНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	2402.5	1.8
9	3401	САПУНИ	2085.0	1.6
10	8544	ЕЛЕКТРОПРОВОДНИЦИ	1878.2	1.4
11	6902	СТРОИТЕЛНИ АРТИКУЛИ, НЕСИЛИКАТНИ	1718.0	1.3
12	7604	АЛУМИНИЕВИ ПРЪТИ И ПРОФИЛИ	1575.0	1.2
13	3004	МЕДИКАМЕНТИ (НА ДРЕБНО)	1519.7	1.2
14	6106	ДАМСКИ БЛУЗИ И ДР. ТРИКОТАЖНИ	1293.0	1.0
15	5408	ИЗКУСТВЕНИ ТЪКАНИ	1285.4	1.0
16	3907	ПЪРВИЧНИ ПОЛИАЦЕТАЛИ, ПОЛИЕСТЕРИ И ДР.	1283.5	1.0
17	6109	ФЛАНЕЛКИ, ТЕНИСКИ, ТРИКОТАЖНИ	1251.4	1.0
18	2620	ПЕПЕЛИ С МЕТАЛНО СЪДЪРЖАНИЕ	1108.2	0.8
19	7612	АЛУМИНИЕВИ СЪДОВЕ ПОД 300 Л.	1049.1	0.8
20	5515	РАЗНИ СИНТЕТИЧНИ ЩАПЕЛНИ ТЪКАНИ	1024.9	0.8
21	7005	ШЛИФОВАНО И ПОЛИРАНО СЪГЪКЛО	1003.5	0.8
22	5407	СИНТЕТИЧНИ ТЪКАНИ	983.1	0.7
23	4811	ИМПРЕГНИРАНИ ХАРТИИ И КАРТОНИ	971.2	0.7
24	3208	БОИ И ЛАКОВЕ НЕВОДОРАЗТВОРИМИ	857.5	0.7
25	5205	ПАМУЧНИ ПРЕЖДИ НАД 85% НА ЕДРО	823.8	0.6
		ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ	70844.6	53.9
		ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ	85404.0	64.9
		ДЯЛ ОТ ВНОСА ОТ РЕГИОНА		39.4
		ДЯЛ ОТ ОБЩ ВНОС НА БЪЛГАРИЯ		1.7

Таблица 19

Водещи стоки във вноса на България от Турция през 1999 г.

No	КОД по КН	Описание на стоката	ВНОС (хил. дол.)	%
ОБЩО ВНОС			160725.6	100.0
СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ				
1	1206	СЛЪНЧОГЛЕДОВО СЕМЕ	3256.8	2.0
2	0805	ЦИТРУСОВИ ПЛОДОВЕ	2510.0	1.6
3	2102	МАЯ, НАБУХВАТЕЛИ	1832.7	1.1
4	2005	ЗЕЛЕНЧУКОВИ КОНСЕРВИ БЕЗ ОЦЕТ	1649.6	1.0
5	1704	ЗАХАРНИ ИЗДЕЛИЯ БЕЗ КАКАО	1067.6	0.7
6	1905	БИСКВИТИ И СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	1005.3	0.6
7	1703	ЗАХАРНА МЕЛАСА	749.6	0.5
8	1517	МАРГАРИНИ	616.0	0.4
9	1516	ХИМИЧЕСКИ ПРЕРАБОТЕНИ МАСЛА	377.6	0.2
10	0701	КАРТОФИ, ПРЕСНИ И ОХЛАДЕНИ	338.5	0.2
11	0702	ДОМАТИ, ПРЕСНИ И ОХЛАДЕНИ	279.6	0.2
12	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	237.4	0.1
13	0703	ЛУК, ШАЛОТ, ЧЕСЪН, ПРАЗ	231.8	0.1
14	0804	ФУРМИ, СМОКИНИ, АНАНАСИ И ДР.	182.9	0.1
15	0707	КРАСТАВИЦИ, КОРНИШОНИ, ПРЕСНИ, ОХЛАДЕНИ	150.0	0.1
16	2207	ЕТИЛОВ АЛКОХОЛ	142.8	0.1
17	1511	ПАЛМОВО МАСЛО	136.4	0.1
18	1806	ШОКОЛАДИ	133.6	0.1
19	0709	ПАТЛАДЖАНИ, ГЪБИ, ПИПЕРКИ, СПАНАК И ДР.	132.3	0.1
20	1701	ЗАХАР, ЗАХАРОЗА	131.0	0.1
21	0603	ЦВЕТА, ЦВЕТНИ ПЪПКИ	106.3	0.1
22	0909	СЕМЕ ОТ АНАСОН, КОПЪР, КИМИОН, КИМ, КОРИАНД.	103.9	0.1
23	0806	ГРОЗДЕ	90.8	0.1
24	0706	МОРКОВИ, РЕПИ, ЦВЕКЛО, ЦЕЛИНА	87.8	0.1
25	1509	МАСЛИНОВО МАСЛО	72.1	0.0
ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ			15622.4	9.7
ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ				
1	3402	МИЕЩИ И ПЕРИЛНИ ПРЕПАРАТИ	8252.0	5.1
2	6002	РАЗНИ ТРИКОТАЖНИ ПЛАТОВЕ	7722.8	4.8
3	8702	АВТОБУСИ, ТРОЛЕЙБУСИ	7147.2	4.4
4	3401	САПУНИ	4124.7	2.6
5	4819	ХАРТИЕН АМБАЛАЖ И ОПАКОВКИ	3922.8	2.4
6	2608	ЦИНКОВИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	3009.6	1.9
7	6109	ФЛАНЕЛКИ, ТЕНИСКИ, ТРИКОТАЖНИ	2571.9	1.6
8	5205	ПАМУЧНИ ПРЕЖДИ НАД 85% НА ЕДРО	2506.2	1.6
9	2603	МЕДНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	2422.3	1.5
10	4811	ИМПРЕГНИРАНИ ХАРТИИ И КАРТОНИ	2122.3	1.3
11	8528	ТЕЛЕВИЗИОННИ ПРИЕМНИЦИ	2082.3	1.3
12	7604	АЛУМИНИЕВИ ПРЪТИ И ПРОФИЛИ	2026.5	1.3
13	7408	МЕДНИ ТЕЛОВЕ	2013.4	1.3
14	5515	РАЗНИ СИНТЕТИЧНИ ЩАПЕЛНИ ТЪКАНИ	1984.3	1.2
15	7612	АЛУМИНИЕВИ СЪДОВЕ ПОД 300 Л.	1971.2	1.2
16	6902	СТРОИТЕЛНИ АРТИКУЛИ, НЕСИЛИКАТНИ	1968.7	1.2
17	7013	БИТОВА СЪКЛАРИЯ	1944.5	1.2
18	5112	ВЪЛНЕНИ ТЪКАНИ, КАМГАРНИ	1769.7	1.1
19	7607	АЛУМИНИЕВИ ТЪНКИ ЛИСТОВЕ И ЛЕНТИ	1605.1	1.0
20	3923	ПЛАСТМАСОВИ ОПАКОВКИ	1598.2	1.0
21	3907	ПЪРВИЧНИ ПОЛИАЦЕТАЛИ, ПОЛИЕСТЕРИ И ДР.	1594.6	1.0
22	8544	ЕЛЕКТРОПРОВОДНИЦИ	1588.2	1.0
23	7113	БИЖУТЕРИЙНИ И ЮВЕЛИРНИ ИЗДЕЛИЯ	1564.4	1.0
24	8537	ЕЛЕКТРОКОМУТАЦИОННИ ТАБЛА	1513.1	0.9
25	8703	ЛЕКИ АВТОМОБИЛИ	1492.9	0.9
ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ			70518.9	43.9
ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ			86141.3	53.6
ДЯЛ ОТ ВНОСА ОТ РЕГИОНА				42.0
ДЯЛ ОТ ОБЩ ВНОС НА БЪЛГАРИЯ				1.6

Таблица 20

Водещи стоки във вноса на България от Турция през 2006 г.

No	КОД по КН	Описание на стоката	ВНОС (хил. дол.)	%
ОБЩО ВНОС			1376354.1	100.0
СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ				
1	0805	ЦИТРУСОВИ ПЛОДОВЕ	10581.8	0.8
2	2005	ЗЕЛЕНЧУКОВИ КОНСЕРВИ БЕЗ ОЦЕТ	3979.4	0.3
3	1905	БИСКВИТИ И СЛАДКАРСКИ ИЗДЕЛИЯ	3723.1	0.3
4	0702	ДОМАТИ, ПРЕСНИ И ОХЛАДЕНИ	3309.2	0.2
5	2008	ЗАМРАЗЕНИ ПЛОДОВЕ	2740.6	0.2
6	1704	ЗАХАРНИ ИЗДЕЛИЯ БЕЗ КАКАО	2398.3	0.2
7	1806	ШОКОЛАДИ	1958.4	0.1
8	1206	СЛЪНЧОГЛЕДОВО СЕМЕ	1771.8	0.1
9	0703	ЛУК, ШАЛОТ, ЧЕСЪН, ПРАЗ	1433.9	0.1
10	0709	ПАТЛАДЖАНИ, ГЪБИ, ПИПЕРКИ, СПАНАК И ДР.	1368.7	0.1
11	0706	МОРКОВИ, РЕПИ, ЦВЕКЛО, ЦЕЛИНА	1058.8	0.1
12	0707	КРАСТАВИЦИ, КОРНИШОНИ, ПРЕСНИ, ОХЛАДЕНИ	839.5	0.1
13	2102	МАЯ, НАБУХВАТЕЛИ	807.9	0.1
14	1517	МАРГАРИНИ	782.2	0.1
15	2401	СУРОВ ТЮТЮН	668.2	0.0
16	1702	ЛАКТОЗА, МАЛТОЗА, ФРУКТОЗА, ГЛЮКОЗА	657.0	0.0
17	0603	ЦВЕТА, ЦВЕТНИ ПЪПКИ	651.6	0.0
18	0809	КАЙСИИ, ЧЕРЕШИ, ПРАСКОВИ, СЛИВИ	590.1	0.0
19	1804	КАКАОВО МАСЛО	566.6	0.0
20	1512	СЛЪНЧОГЛЕДОВО, ПАМУЧНО, ШАФРАНОВО МАСЛО	385.6	0.0
21	0806	ГРОЗДЕ	294.8	0.0
22	1516	ХИМИЧЕСКИ ПРЕРАБОТЕНИ МАСЛА	268.0	0.0
23	0602	ЖИВИ РАСТЕНИЯ	244.8	0.0
24	0701	КАРТОФИ, ПРЕСНИ И ОХЛАДЕНИ	221.5	0.0
25	1509	МАСЛИНОВО МАСЛО	212.4	0.0
ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ СЕЛСКОСТОПАНСКИ СТОКИ			41514.2	3.0
ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ				
1	7214	ЖЕЛЕЗНИ ПРЪТИ	62266.2	4.5
2	8544	ЕЛЕКТРОПРОВОДНИЦИ	60317.7	4.4
3	2603	МЕДНИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	39032.7	2.8
4	2608	ЦИНКОВИ РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ	35638.9	2.6
5	8901	ТРАНСПОРТНИ КОРАБИ	35000.0	2.5
6	8703	ЛЕКИ АВТОМОБИЛИ	33470.0	2.4
7	6006	ЛЕКИ АВТОМОБИЛИ	32827.9	2.4
8	7604	АЛУМИНИЕВИ ПРЪТИ И ПРОФИЛИ	30554.7	2.2
9	7408	МЕДНИ ТЕЛОВЕ	30234.9	2.2
10	8704	ТОВАРНИ АВТОМОБИЛИ	30048.3	2.2
11	8702	АВТОБУСИ, ТРОЛЕЙБУСИ	28744.2	2.1
12	8528	ТЕЛЕВИЗИОННИ ПРИЕМНИЦИ	22271.1	1.6
13	8418	ХЛАДИЛНИ МАШИНИ	21025.0	1.5
14	7308	МЕТАЛНИ КОНСТРУКЦИИ	18315.3	1.3
15	5515	РАЗНИ СИНТЕТИЧНИ ЩАПЕЛНИ ТЪКАНИ	17231.1	1.3
16	3923	ПЛАСТМАСОВИ ОПАКОВКИ	16556.1	1.2
17	5205	ПАМУЧНИ ПРЕЖДИ НАД 85% НА ЕДРО	15664.0	1.1
18	7213	ВАЛЦДРАТ	15371.4	1.1
19	4818	ХАРТИЯ ЗА ХИГИЕННИ ЦЕЛИ НА ДРЕБНО	15016.3	1.1
20	2710	НЕФТОПРОДУКТИ, ГОРИВА	13570.5	1.0
21	5208	ПАМУЧНИ ТЪКАНИ НАД 85% ДО 200 Г/КВ.М.	13425.7	1.0
22	5112	ВЪЛНЕНИ ТЪКАНИ, КАМГАРНИ	13028.3	0.9
23	3920	ПЛОЧИ, ЛЕНТИ, ЛИСТА ОТ НЕПОРЕСТИ ПЛАСТМАСИ	12964.7	0.9
24	6109	ФЛАНЕЛКИ, ТЕНИСКИ, ТРИКОТАЖНИ	12302.0	0.9
25	5503	СИНТЕТИЧНИ ЩАПЕЛНИ ВЛАКНА ЗА ПРЕДЕНЕ	12198.9	0.9
ОБЩО ЗА 25-ТЕ ВОДЕЩИ ПРОМИШЛЕНИ СТОКИ			637075.9	46.3
ОБЩО ЗА ВОДЕЩИТЕ СЕЛСКОСТОП. И ПРОМИШЛ. СТОКИ			678590.1	49.3
ДЯЛ ОТ ВНОСА ОТ РЕГИОНА				36.5
ДЯЛ ОТ ОБЩ ВНОС НА БЪЛГАРИЯ				2.9

Таблица 21

Съкращения на имената на отраслите и други съкращения

Растениевъдство - РАСТ	Хранително-вкусова промишленост – ХВП
Животновъдство – ЖИВ	Месна промишленост – МП
Електроенергия и топлоенергия – ЕТ	Консервна промишленост – КП
Каменовъглена промишленост – КаП	Млечна промишленост – МлП
Черна металургия и рудодобив – ЧМР	Вино и спиртни напитки – ВСП
Машиностроителна,металообработваща и електронна промишленост – ММЕЕП	Тютюнева промишленост – ТП
Машиностроителна и металообработваща промишленост – ММП	Други хранителни продукти – ДрХП
Електротехническа и електронна промишленост – ЕЕП	Некласифицирани - НЕКЛ
Химическа и каучукова промишленост – ХКП	Риба и др.водни животни – РВЖ
Промишленост за строителни материали – ПСМ	Други неметални материали и суровини, некласифицирани другаде – ДНМС
Дърбодобивна и дървообработваща промишленост – ДДП	Благородни метали – БМ
Целулозно-хартиена промишленост - ЦХП	Алуминий и алуминиеви сплави, полупродукти от тях – ААСпл
Стъкларска и порцеланово-фаянсова промишленост – СПФП	Олово, цинк, калай и техните сплави, полупродукти от тях – ОлЦК
Текстилна и трикотажна промишленост – ТПП	Мед и медни сплави, полупродукти о тях – ММСпл
Шивашка промишленост – ШП	Други цветни метали и техните сплави, полупродукти от тях – ДЦМСпл
Кожарска, кожухарска и обувна промишленост - ККП	Комбинирана номенклатура на митническата тарифа - КН
Полиграфическа промишленост - ПП	Верижен – вер.
Коригиран – кор.	Относителен – отн.
Европейски съюз - ЕС	Общност на независимите държави - ОНД
Европейска асоциация за свободна търговия - ЕАСТ	Централно европейско споразумение за свободна търговия - ЦЕФТА